Greg Egan

CĂLĂRIND CROCODILUL

Traducere din limba engleză
Silviu Genescu

Privind înapoi, spre secolul anterior, este evident că scriitorul australian GREG EGAN a fost unul dintre numele importante apărute în SF în anii 1990 şi este, probabil, unul dintre cele mai însemnate talente apărute pe această scenă în ultimele decenii. Deja unul dintre cei mai cunoscuți scriitori australieni ai genului, Egan ar putea fi cel mai bun autor de hard science fiction de la Greg Bear încoace, şi continuă să-şi amplifice aria tematică, puterea şi stilul sofisticat. În ultimii câțiva ani, a devenit un colaborator frecvent al revistelor *Interzone* şi *Asimov's Science Fiction*, povestirile apărându-i însă şi în *Pulphouse, Analog, Aurelis, Eidolon*, precum şi în alte publicații; multe dintre textele sale au apărut în seria antologiilor „The Best of the Year", iar în 1995, a figurat în votul final pentru Premiul Hugo, cu povestirea sa „Cocoon", laureată a premiilor Ditmar şi Asimov's Readers. În 1999 a câştigat Premiul Hugo pentru nuvela „Oceanic". Primul său roman, *Quarantine*[1], a apărut în 1992; al doilea, *Permutation City*, a primit Premiul John W. Campbell Memorial, în 1994. Printre celelalte volume ale sale se numără romanele Distress [2] , *Diaspora, Teranesia, Schild's Ladder* [3] şi *Incandescence* şi culegerile de povestiri *Axiomatic*[4], *Our Lady of Chernobyl, Luminous*[5], *Dark Integers and Other Stories*, *Crystal Nights and Other Stories* şi *Oceanic*. Cea mai recentă creație a sa este romanul *Zendegi* şi în prezent lucrează la un nou roman, *Orthogonal*. Deține un site Web personal la www.netspace.net.au/~gregegan/

Explorarea mai profundă a viitorului îndepărtat de către Egan a putut fi înregistrată, până acum, doar în povestirea

---

[1] *Carantină* (Ed. Teora, 1996 şi Ed. Nemira, 2007)

[2] *Distres* (Ed. Teora, 1997)

[3] *Scara lui Schild* (Ed. Nemira, 2007)

[4] Editura Teora, 1998.

[5] *Luminiscent* (Ed. Teora, 2000)

sa, „Border Guards”. Aici, ne duce destul de departe, într-un viitor al unei rase umane cu caracteristici îmbunătățite şi transformate, pentru a ne pune o întrebare profundă şi fundamentală: este posibil să trăieşti prea mult? Să ai prea mult succes? Să fi dobândit mereu tot ceea ce ai vrut? Să atingi un punct în care să nu mai ai nimic semnificativ de făcut, când universul nu mai are niciun fel de surprize pentru tine? Iar dacă răspunzi „da”, şi eşti sincer, ce se întâmplă când universul intervine cu o serie de surprize nou-nouțe şi un întreg grup de noi mistere de rezolvat?

I

În cel de-al trei mii trei sute nouălea an al mariajului lor, Leila şi Jasim începură să contemple perspectiva morţii. Cunoscuseră dragostea, crescuseră copii şi fuseseră martorii înfloririi generaţiilor de progenituri ale lor. Călătoriseră în zeci de lumi şi trăiseră în mijlocul a mii de culturi. Se instruiseră singuri de multe ori, dovediseră teorii şi dobândiseră, apoi abandonaseră, sensibilităţi şi abilităţi artistice. Nu trăiseră în toate manierele posibile, departe de asta, dar unde-ar mai fi multitudinea, dacă fiecare individ ar încerca să epuizeze permutaţiile existenţei? Căzuseră de acord că existau unele experienţe pe care toată lumea ar trebui să le încerce, şi altele cu care numai o mână de oameni, în toate timpurile, trebuiau să-şi bată capul cu ele. Nu aveau nicio dorinţă de a renunţa la idiosincraziile lor, de a-şi smulge personalităţile din nişa în care le aşezaseră cu multă vreme în urmă, şi cu atât mai puţin să înceapă să scormonească mecanic printr-o enumerare plicticoasă a tuturor persoanelor care ar fi putut fi ei. Fuseseră ei înşişi, iar pentru asta făcuseră aproape totul.

Totuşi, înainte să moară, voiau să încerce ceva măreţ şi cutezător. Nu că vieţile lor ar fi fost incomplete, în trebuinţă de o izbucnire finală a afirmării. Dacă vreo calamitate, puţin probabilă, le-ar fi interzis şansa de a orchestra această încheiere, nici cei mai apropiaţi dintre prietenii lor n-ar fi remarcat absenţa ei, cu atât mai mult să se şi plângă de asta. Nu exista niciun imbold estetic de satisfăcut, niciun dureros vid existenţial de umplut. Totuşi, era ceea-şi doreau amândoi, iar odată ce-şi împărtăşiseră unul altuia acest lucru, în inima lor luaseră hotărârea.

Alegerea proiectului nu era cine ştie ce povară; această sarcină nu necesita decât răbdare. Ştiau că o vor recunoaşte

când li se va înfăţişa. În fiecare noapte, înainte de culcare, Jasim o întreba pe Leila:

– N-ai descoperit-o încă?

– Nu. Dar tu?

– Deocamdată nu.

Uneori, Leila visa că o aflase în visele ei, dar înregistrările dovedeau contrariul. Câteodată, Jasim era sigur că sarcina pândea chiar sub suprafaţa gândurilor sale, dar când plonja ca să verifice, nu găsea nimic, doar o fantezie a luminii.

Trecură anii. Îşi ocupară existenţa cu plăcerile simple: grădinărit, înotul pe coama valurilor, discuţiile cu prietenii, încercarea de a ţine pasul cu descendenţii lor. Deveniseră pricepuţi în găsirea unor hobby-uri care puteau suporta repetiţii. Cu toate astea, dacă n-ar fi fost aventura fără de nume care-i aştepta, ar fi dat cu zarul în fiecare seară şi ar fi căzut de acord că un şase-şase le pune capăt definitiv.

Într-o seară, Leila se afla singură în grădină, privind cerul. De pe planeta lor natală, Najib, se deplasaseră până la stelele cele mai apropiate, cu planete locuite, sacrificând, cu fiecare dintre călătorii, numai câteva decenii. Aleseseră aceste limite pentru a nu se îndepărta de prieteni şi familie, şi nici nu simţiseră asta ca pe o constrângere. Era adevărat, civilizaţia din Amalgam învăluia întreaga galaxie, iar un călător din convingere putea petrece şi două sute de mii de ani ca să se întoarcă acasă, dar ce-ar fi avut de câştigat dintr-o astfel de odisee exagerată? Zecile de lumi din vecinătate ofereau suficientă varietate pentru orice călător, iar dacă tărâmurile cele mai îndepărtate erau pline cu noutăţi de primă mână, sau repetiţii fără sfârşit, nu prea părea să conteze. Să ai un scop, o destinaţie era un lucru, în timp ce să te îneci într-o mulţime copleşitoare de lumi, doar de amorul artei, părea de-a dreptul lipsit de sens.

O destinaţie? Leila acoperi cerul cu informaţii. Majoritatea lor, din necesitate perimate de mii de ani. Acolo se aflau lumi cu vedere spre nebuloase spectaculoase şi grupuri de stele, privelişti a căror existenţă putea fi garantată că va rămâne

aşa până călătoreau într-acolo să le admire, însă admirarea lor directă ar fi, oare, mai spectaculoasă decât imersia în imaginile fără cusur ale bibliotecii din Najib? Să dispari aşa, timp de zece mii de ani, doar ca să te trezeşti sub un nor de gaze verzi şi violete, indiferent cât era de grozav, părea ceva teribil de dezamăgitor.

Stelele palpitau de propria lor dilatare, cerşindu-i atenția. Arhitectura de aici, râurile, festivalurile! Chiar dacă aceste atracții turistice ar fi putut supraviețui mileniilor, chiar dacă unele erau, literalmente, unice, nimic n-o putea convinge că ar fi fost un preludiu potrivit pentru moarte. Dacă ea şi Jasim ar fi format o legătură afectivă capricioasă, cu secole în urmă, cu o lume aflată pe partea cealaltă a galaxiei, despre care se zvonea că ascunde o mare frumusețe sau stârnea interesul, şi dacă s-ar fi vorbit s-o caute când nu ar mai fi avut nimic altceva de făcut, atunci respectarea acestei promisiuni s-ar putea să fi meritat călătoria, chiar dacă i-ar fi adus într-o lume în ruină. Totuşi, nu aveau nicio asemenea destinație binecuvântată şi, oricum, era prea târziu ca să cultive una acum.

Privirea Leilei urmări o diminuare a publicității, care o duse până în conglomeratul de stele din centrul galaxiei. Discul Căii Lactee aparținea Amalgamului, ale cărui specii ancestrale se contopiseră, efectiv, într-o singură civilizație, dar miezul central era locuit de ființe care refuzaseră orice formă de comunicare cu cei din jurul lor. Toate tentativele de trimitere a probelor în miez - fără a mai pune la socoteală proiectarea sporilor necesari pentru crearea infrastructurii pentru călătorie - au fost respinse cu blândețe, dar ferm, iar intruşii au fost repeziți înapoi, de unde veniseră. Distanții îşi menținuseră tăcerea şi izolarea încă de dinainte de a fi existat însuşi Amalgamul.

Ultimele noutăți asupra subiectului aveau cam douăzeci de mii de ani, dar acest statu-quo se menținea de aproape un milion de ani. Dacă ea şi Jasim călătoreau spre marginea cea mai lăuntrică a domeniului Amalgamului, şansele erau

excepțional de mari ca Distanții să nu-şi schimbe manierele între timp. De fapt, n-ar fi nicio problemă dacă toți Distanții şi-ar deschide, brusc, frontierele: acest dezgheț netrâmbițat ar fi el însuşi un lucru extraordinar de văzut. Dacă provocarea rămânea intactă, cu atât mai bine.

Îl chemă pe Jasim în grădină şi-i arătă abundența de stele neatinse de istoriile conservate.

– Încotro mergem? întrebă el.

– Pe cât de aproape de Distanți putem.

– Şi ca să facem ce?

– Să încercăm să-i observăm, zise ea. Să încercăm să aflăm ceva despre ei. Să încercăm să realizăm un contact pe orice cale putem.

– Nu crezi că s-a mai încercat asta şi înainte?

– De un milion de ori. Nu însă şi în ultimul timp. Poate că, în vreme ce interesul dinspre partea noastră s-a mai diminuat, ei s-au schimbat, devenind mai receptivi.

– Sau poate că nu, zâmbi Jasim.

La început, păruse cam năucit de propunerea ei, dar ideea părea să fi încolțit acum în el.

– Ne aruncăm într-o problemă foarte, foarte dificilă. Dar nu este zadarnic. Nu chiar.

Îi luă mâinile într-ale lui.

– Hai să vedem cum ne simțim mâine dimineață.

Dimineața erau amândoi convinşi. Se vor aşeza la porțile acestor străini atât de greu de abordat şi vor încerca să-i scoată din indiferență.

Îşi convocară familia din toate colțurile Najibului. Aveau nişte strănepoți şi ceva descendenți mai îndepărtați, stabiliți prin alte sisteme stelare, aflați la decenii distanță dacă te deplasai cu viteza luminii, dar deciseră să nu-i mai aştepte acasă pentru această despărțire finală.

Două sute de persoane s-au înghesuit în casa şi grădina fizice, în vreme ce alte două sute s-au cuibărit în aripa virtuală. Au avut loc discuții, cu mâncare şi muzică, la fel ca la oricare altă celebrare, iar Leila încercă să înlăture orice

urmă de solemnitate atunci când i se părea că se strecoară printre ei. Pe măsură ce noaptea trecea, de fiecare dată când săruta un copil sau un nepot, de fiecare dată când îmbrățișa câte un vechi prieten, se gândea că asta ar putea fi chiar pentru ultima oară. Trebuia să fie şi o ultima oară, nu mai putea suporta încă zece mii de ani, dar o parte din ea făcea spume la gură şi se zbătea ca un animal prins la înghesuială la gândul că fiecare atingere caldă pierea în neant.

Pe măsură ce se apropiau zorii, petrecerea migra în întregime spre imaterial. Invitații se îmbrăcară în veşminte elegante, din mituri şi xenologie, sau doar glumeau şi se jucau cu trupurile lor iluzorii. Totul era foarte calm şi tihnit, nimic din excesele suprarealiste pe care şi le amintea din tinerețea ei, dar Leila tot simțea o umbră de amețeală. Când fiul ei, Khalid, îşi făcu urechile să crească şi să se rotească, această prostioară amicală aduse un mesaj dur: maşinăriile din casă îi separaseră mintea de trup, la fel de fără niciun cusur ca întotdeauna, însă, de data asta, nu se va mai întoarce niciodată în aceeaşi carne.

Răsăritul soarelui aduse primele cuvinte de rămas-bun. Leila se sforța să dea drumul tuturor mâinilor întinse, să-şi descleşteze mâinile de pe fiecare trup inexistent. Îi şopti lui Jasim:

– Şi tu te sminteşti?

– Bineînțeles.

Treptat, mulțimea se subție. Aripa deveni tăcută. Leila se pomeni trecând dintr-o încăpere în alta, de parcă ar mai fi putut da peste cineva rămas în urmă, apoi îşi aminti că-i zorise chiar ea să plece pe ultimii dintre ei, copiii ei şi prietenii retrăgându-se înlăcrimați pe hol. Ocoli tristețea neconsolată, apoi se ridică deasupra ei şi se duse să-l caute pe Jasim.

O aştepta lângă camera lor.

– Eşti pregătită să adormi? o întrebă el cu blândețe.

– De un eon întreg, făcu ea.

II

Leila se trezi în acelaşi pat în care se culcase. Alături, Jasim încă dormea. Fereastra îi dezvăluia zorii zilei, dar nu era priveliştea obişnuită a stâncilor şi oceanului.

Leila puse casa s-o informeze pe scurt. După douăzeci de mii de ani - călătorind mai mult sau mai puțin cu viteza luminii, oprindu-se doar pentru câte o microsecundă sau două, la diferite stații de etapă, pentru a fi curățați şi amplificați - pachetul de informații cuprinzându-i pe amândoi sosise în siguranță la Nazdeek-be-Beegane. Această lume nu era aglomerată şi fusese modificată pentru a o face compatibilă cu o serie de stiluri metabolice. Casa negociase un loc unde puteau trăi înconjurați de confortul pe care şi-l doreau.

Jasim se agită puțin, apoi îşi deschise ochii.

– Bună dimineața. Cum te simți?

– Mai bătrână.

– Chiar aşa?

Leila se opri ca să reflecteze în mod serios.

– Nu. Câtuşi de puțin. Dar tu?

– Mă simt bine. Mă întrebam doar ce-o fi afară.

Se înălță ca să privească pe fereastră. Casa fusese instanțiată pe întinsul unei câmpii vaste şi pustii, acoperită cu tulpini joase de vegetație verde şi galbenă. Puteau mânca aceste plante, iar casa inițiase, deja, o grădină cu mirodenii, în timp ce ei dormeau. Se întinse de umeri.

– Hai să preparăm micul dejun.

Coborâră la parter, păşind cu trupurile lor proaspăt realizate, apoi merseră în grădină. Aerul era neclintit, soarele deja cald Casa pregătise unelte utile pentru recoltare. Din cauza naturii călătoriei lor veniseră cu mâna goală şi nu aveau niciun fel de rude aici, nu tu veri de gradul al cincisprezecelea sau prieteni de-ai prietenilor. Natura Amalgamului făcea să fie, oricum, bineveniți, iar maşinăriile

care supravegheau această lume în folosul locuitorilor ei îşi dăduseră toată silința să le ofere cele mai bune condiții.

– Aşadar, asta-i viața de după? cugetă Jasim, secerând tulpinile galbene. Foarte rustic.

– Vorbeşte numai în numele tău, ripostă Leila. Eu nu-s moartă încă.

Puse secera jos şi se aplecă să smulgă una dintre plante cu tot cu rădăcină.

Mâncarea pe care şi-o gătiră fu îndestulătoare, dar fadă. Leila rezistă tentației de a-şi amplifica percepția gustativă; prefera să înfrunte provocarea găsirii unor rețete decente, care va constitui un contrapunct folositor la sarcina mult mai descurajantă pe care voiau s-o încerce aici.

Îşi petrecură restul zilei rătăcind prin împrejurimi, explorând vecinătatea lor imediată. Casa se conectase la un pârâu din apropiere, pentru apă, iar lumina solară, conservată, oferea întreaga energie de care aveau nevoie. De pe nişte dealuri aflate cam la o oră de mers, dădură cu ochii de un câmp cu o altă clădire, însă se deciseră să mai aştepte puțin înainte de a se prezenta vecinilor lor. Aerul avea un miros uşor bizar, datorită seriei de componente necesare pentru susținerea altor stiluri de metabolism, însă nu era ceva prea intruziv.

Venirea nopții îi luă prin surprindere. Chiar şi înainte ca soarele să fi apus, o puzderie de stele începură să-şi facă apariția dinspre est, iar pentru un moment Leila crezu că acele puncte albe pe fondul albastrului tot mai palid erau nişte fenomene atmosferice exotice, poate chiar nişte nori mici, formându-se în stratosferă pe măsură ce temperatura scădea. Când deveni cât se poate de clar ce se întâmpla, îi făcu semn lui Jasim să se aşeze lângă ea, pe malul pârâului, şi să privească răsărind stelele miezului galactic.

Ieşeau la iveală într-un moment când Nazdeek se afla între soarele ei şi centrul galactic. La amurg, jumătate din teritoriul uluitor al Distanților se întindea dinspre orizontul estic spre zenit, cu stelele deplasându-se într-un marş lent

spre apus, pe fondul cerului tot mai întunecat, pentru a-şi dezvălui şi mai mult din splendoarea lor.

– Crezi că merită să mori pentru asta? glumi Jasim în drumul spre casă.

– Am putea pune capăt acestei experienţe chiar acum, dacă te simţi lipsit de orice ambiţii.

Îi strânse palma într-a lui.

– Dacă asta durează zece mii de ani, sunt gata.

Era o noapte blândă, ar fi putut dormi şi afară, însă spectacolul era mult prea incitant. Rămaseră jos, la parter, în aripa fizică. Leila privi încâlceala ciudată a umbrelor proiectate de mobilierul care aluneca de-a lungul pereţilor. Vecinii ăştia nu dorm niciodată, se gândi ea. Când o să le batem la uşă, ne vor întreba de ce ne-a trebuit atât timp.

III

Sute de observatoare gravitau în jurul Nazdeekului, construite şi apoi abandonate de alții, veniți aici în aceeaşi misiune. Când Leila văzu centura de reziduuri spațiale originară, cartografiată în fața ei - orbite menținute cu scrupulozitate şi curățate de roboții-santinelă vreme de eoni - se simți ca şi cum ar fi descoperit mormintele predecesorilor lor, întinzându-se pe câmpul din spatele casei cât vedeai cu ochii.

Nazdeek era pregătit să le ofere resurse pentru a azvârli în vid încă un pachet de instrumente, dacă asta doreau, însă multe dintre observatoarele abandonate erau perfect funcționale, iar majoritatea fuseseră lăsate într-o stare docilă, gata să accepte instrucțiuni de la oricine.

Leila şi Jasim stăteau în sufragerie şi treziră maşinării după maşinării, după milenii de hibernare. Unele, după cum se dovedi, nu erau deloc în adormire, ci îşi continuaseră supravegherea sistematică, acumulând date multă vreme după ce proprietarii lor îşi pierduseră orice interes.

În zonele stelare aglomerate ale centrului galactic, efecte gravitaționale disruptive făceau ca formarea de sisteme planetare să fie mai rară decât în restul galaxiei, iar orbitele să fie mai puțin stabile. Cu toate acestea, fuseseră găsite şi planete. De pe Nazdeek puteau fi urmărite câteva mii, iar un observator le monitorizase spectrul atmosferic în ultimele douăsprezece milenii. În toate acele lumi, în toți aceşti ani, nu apăruseră semne de compoziții atmosferice desprinse de modelele plauzibile, pur geochimice. Asta însemna că nu existau viață autentică şi nici industrii rudimentare. Nu dovedea că aceste lumi ar fi fost nelocuite, ci sugera că fie Distanții se străduiseră din răsputeri pentru a evita să lase semnături chimice, fie că trăiau într-o cu totul altă manieră decât oricare dintre civilizațiile care formau Amalgamul.

Dintre cele unsprezece forme de biochimie găsite răspândite în jurul discului galactic, toate dăduseră naştere, în cele din urmă, la sute de specii dotate cu raţiune. Din multitudinea de civilizaţii ieşite din aceste rădăcini, toate conţineau culturi care-şi oferiseră flexibilitatea de a exista ca software, însă ele conţineau şi culturi care persistau într-o existenţă corporală. Leila n-ar fi renunţat nici ea, de bunăvoie, la acest mod, dar, în vreme ce era uşor să-ţi imaginezi acest act făcut de o subcultură, părea ceva extraordinar la nivelul unei specii întregi. Într-un fel, civilizaţia îngemănată din Amalgam îşi datora existenţa faptului că existau la fel de multe varietăţi culturale în cadrul aceleiaşi specii, precum şi între o specie şi cealaltă. În această explozie de diversitate, suprapunerea de interese devenea inevitabilă.

Dacă Distanţii constituiau excepţia, iar cultura lor materială se redusese la doar câteva procesoare discrete - fiecare cu necesităţile energetice ale unui ţânţar - atunci găsirea lor devenea imposibilă.

Desigur, acest cel mai rău caz nu putea fi chiar adevărat. Singurul motiv pentru care se presupunea că Distanţii chiar existau era faptul că un anumit component al culturii lor azvârlea înapoi toate sondele trimise în protuberantă. Indiferent cât erau de discrete acele maşinării, cu siguranţă că nu erau rare: ţinând cont că reuşiseră să urmărească, să intercepteze şi să inverseze traiectoriile a miliarde de sonde individuale, trimise pe mii de rute diferite, constrângerile relativiste ale fluxurilor de informaţii sugerau că Distanţii menţineau un fel de prezenţă aproape lângă fiecare stea de la marginea miezului.

Leila şi Jasim cerură să fie informaţi de Nazdeek asupra celor mai recente tentative de pătrundere în protuberanţă, însă, după patruzeci de mii de ani, datele de bază nu se schimbaseră. Nu exista nicio limită precis desenată care să marcheze teritoriul Distanţilor, dar de la un punct, într-o zonă de frontieră de aproximativ cincizeci de ani-lumină lăţime, toate sondele trimise au încetat să mai funcţioneze.

Semnalele celor care aveau la bord radiofaruri sau transmițătoare încetau fără niciun preambul. Peste vreun secol sau mai mult reapăreau aproape la acelaşi punct, deplasându-se în direcția opusă: spre locul de unde veniseră. Cele care fuseseră recuperate şi examinate se dovediră a fi neatinse, însă jurnalele lor de bord nu conțineau niciun fel de date privind deceniile lipsă.

Jasim spuse:

– Distanții ar putea fi morți şi îngropați. Au realizat gardul perfect, dar acum le-a supraviețuit şi le păzeşte ruinele.

Leila respinse asta cu emfază.

– Nici-o civilizație care s-a extins la mai mult de un sistem solar n-a dispărut vreodată cu desăvârşire. Uneori s-au transformat devenind de nerecunoscut, însă niciuna nu a pierit fără descendenți.

– Acesta-i doar un fapt istoric, nu o lege universală, insistă Jasim. Dacă e să ne certăm tot timpul stând în Amalgam, nu vom ajunge niciunde. Dacă Distanții n-ar fi cu totul deosebiți, nici n-am fi aici.

– Asta-i adevărat, dar n-am să accept că sunt morți până nu văd dovezi.

– Ce-ar putea constitui o dovadă? În afară de milionul de ani de tăcere?

– Tăcerea poate însemna orice. Dacă sunt morți cu adevărat, vom găsi altceva, ceva cert.

– Cum ar fi?

– Când vom vedea, vom şti.

Inițiară proiectul în profunzime, evaluând datele provenite de la vechile observatoare, oprindu-se doar să adune hrana, să mănânce şi să doarmă. Rezistaseră tentației de a face planuri detaliate pe Najib, gândindu-se că orice abordare trasată de ei în avans avea toate şansele de a deveni perimată, odată ce aflau rezultatele ultimelor investigații. Acum că sosiseră şi găsiseră scena absolut neschimbată, Leila îşi dori să fi venit înarmați cu unele opțiuni clare pentru a se

descurca în situația pe care ar fi putut-o anticipa înainte de plecare.

De fapt, cu toate că s-ar fi simțit ca nişte amatori rupți de realitate, înapoi, pe Najib, acum că Distanții deveniseră singura lor *raison d'être*, era mult mai greu să se relaxeze şi să se răsfețe cu acel gen de speculații care ar putea da roade, din moment ce abordările sistematice dăduseră greş. După ce veniseră de la douăzeci de mii de ani-lumină pentru asta, nu-şi puteau petrece timpul visând cu ochii deschişi, întorcând problemele pe toate fețele într-un colț al minții, în vreme ce se lăsau seduşi de ritmul idilei rurale de pe Nazdeek. Aşa că studiau tot ce se mai încercase până atunci, căutând, metodic, o nouă abordare, sperând că - din întâmplare, dacă nu din alt motiv - ar putea rata vreun punct mort crucial, care le afectase munca predecesorilor lor.

După şapte luni, fără niciun rezultat sau inspirație, Jasim îi scoase, în cele din urmă, din rutină.

– Nu ajungem niciunde, zise el. E vremea să admitem asta, să dăm totul la o parte şi să ne vizităm vecinii.

Leila se holbă la el de parcă l-ar fi văzut pierzându-şi mințile.

– Să-i vizităm? Cum? Ce te face să crezi că ne-ar lăsa înăuntru?

El zise:

– Vecinii. Mai ții minte? Pe deal. Cei care s-ar putea, de fapt, să vrea să discute cu noi.

IV

Vecinii lor publicaseră o declarație sumară conform căreia, în principiu, salutau contactul social, dar că s-ar putea să treacă ceva timp până să răspundă. Jasim le trimise o invitație, întrebându-i dacă le-ar face plăcere să le viziteze casa, apoi aşteptă.

După numai trei zile, sosi şi răspunsul. Vecinii lor nu voiau să-i facă să-şi modifice casa în mod fizic, aşa că preferau să nu fie corporali în acel moment. Ținând cont de cerințele mai puțin drastice pe care le reclamau specia lui Leila şi Jasim atunci când se întrupa, n-ar dori, mai degrabă, să vină ei în vizită?

Leila spuse:

– De ce nu?

Stabiliră data şi ora.

Sumarul vecinilor includea toate detaliile biologice şi sociologice necesare pregătirii întâlnirii. Biochimia lor era pe bază de carbon, respirau oxigen, dar foloseau un replicator diferit față de ADN-ul lui Leila şi Jasim. Fenotipul lor ancestral semăna cu un şarpe mare şi blănos, iar când se întrupau, trăiau în cuiburi de mai mult de o sută de indivizi. Mintea indivizilor era într-o armonie perfectă, dar solitudinea era pentru ei un concept străin şi tulburător.

Leila şi Jasim porniră la drum pe la sfârşitul dimineții, ca să ajungă la destinație pe la începutul amiezii. Pe cer se vedeau nişte nori joşi şi grei, dar cerul nu era complet acoperit, iar Leila observă că atunci când soarele ajungea în spatele norilor, putea distinge câteva dintre cele mai strălucitoare stele de la marginea protuberantei galactice.

Jasim o admonestă ferm:

– Nu te mai uita atât. Asta-i ziua noastră liberă.

Clădirea Şerpilor era un cilindru jos, mare, asemănător cu un rezervor de apă, şi se dovedi că era plin cu un fel de

muşchi jilav, cu miros pătrunzător. Când sosiră la intrare, trei dintre gazdele lor îi aşteptau în întâmpinare, încolăciți pe pământ, lângă gura unui tunel larg, ieşind din muşchi. Trupurile lor erau aproape la fel de late ca ale oaspeților şi de vreo opt sau zece metri lungime. Capetele lor aveau doi ochi frontali, dar celelalte organe de simț nu erau la vedere. Leila le putu distinge gurile şi ştia, din sumar, câte rânduri de dinți se aflau acolo, dar tăieturile late şi trandafirii rămaseră închise, aproape pierdute prin blana cenuşie.

Şerpii comunicau prin bufnituri surde, de joasă frecvență, iar sistemul lor de nomenclatură era complex, aşa că Leila îi etichetă, mental, pe cei trei cu nume alese la întâmplare, uşor exotice - Tim, John şi Sarah - şi-şi regla translatorul ca să fie posibil ca ea să recunoască intuitiv care cine era şi cine i se adresa, precum şi semnificația gesturilor lor.

– Bun venit la noi acasă, spuse Tim cu entuziasm.

– Mulțumim că ne-ați invitat, răspunse Jasim.

– A trecut ceva timp de când n-am mai avut vizitatori, explică Sarah. Aşa că suntem cu adevărat încântați să vă vedem.

– Cât timp a trecut de-atunci? întrebă Leila.

– Douăzeci de ani, zise Sarah.

– Dar noi am venit aici pentru o viață tihnită, adăugă John. Aşa că ne-am aşteptat să fie aşa, o vreme.

Leila se îndoia că un clan de vreo sută de indivizi ar putea găsi, vreodată, o viață tihnită, dar poate că intruziunile nedorite din afară erau de natură diferită față de dramele de familie.

– Vreți să intrați în cuib? întrebă Tim. Dacă nu doriți să intrați, n-o să ne supărăm, dar toată lumea ar dori să vă vadă, iar unii dintre noi nu se simt prea bine în exterior.

Leila privi spre Jasim. El îi spuse discret:

– Putem trece la vederea în infraroşu, şi ne putem ajusta pentru a tolera mirosul.

Leila căzu de acord.

– Bine, îi spuse Jasim lui Tim.

Tim se strecură în tunel şi dispăru cu o mişcare rapidă şi elegantă, apoi John le făcu oaspeților semn cu capul să-l urmeze. Leila intră prima, împingându-se pe panta blândă cu genunchii şi coatele. Planta cultivată de Şerpi pentru cuib forma o suprafață răcoroasă, uscată, elastică. Îl putea zări pe Tim la circa zece metri în față, ca pe un vierme gigantic şi luminos, strălucind din cauza căldurii corporale, încetinind acum ca s-o lase să-l ajungă din urmă. Ea privi înapoi la Jasim, care acum arăta chiar şi mai ciudat decât Şerpii, cu fața şi brațele pătate cu ciudate fâşii strălucitoare, din cauza efortului.

După câteva minute, ajunseră într-o încăpere de mari dimensiuni. Aerul era umed, însă după îngustimea tunelului atmosfera părea răcoroasă şi proaspătă. Tim îi conduse spre centru, unde-i aşteptau ca să-i salute o mulțime de alți Şerpi. Dădură ocol, entuziasmați, oaspeților, lansând bufnituri de încântare şi bun venit. Leila simți un val de adrenalină; ştia că ea şi Jasim nu erau în niciun pericol, dar dimensiunile şi energia creaturilor erau copleşitoare.

– Ne puteți spune de ce ați venit pe Nazdeek? întrebă Sarah.

– Desigur.

Pentru o clipă, două, Leila încercă să-i întâlnească privirile, însă, la fel ca toți ceilalți Şerpi, şi ea se mişca fără încetare, un gest pe care translatorul lui Leila îl categorisi drept un semn de căldură şi entuziasm. Cât despre lipsa schimbului de priviri, translatorii Şerpilor, care descifrau unele aspecte ale comportamentului uman privind politețea, deveneau de nefolosit în astfel de circumstanțe şi nu aveau cum să interpreteze greşit acțiunile ei.

– Am venit aici să aflăm cât mai multe despre Distanți, zise ea.

– Distanții?

În prima clipă, Sarah păru doar perplexă, dar apoi traducătorul Leilei sugeră o urmă de ironie.

– Dar nu ne oferă nimic.

Pe moment, Leila rămase fără glas. Implicația era subtilă, dar indubitabilă. Cetățenii Amalgamului aveau un protocol rezervat pentru curiozitatea lor reciprocă: publicau câte un rezumat care expunea în mod clar orice fel de informații voiau ei ca oamenii, în general, să cunoască despre ei, şi mai preciza dacă erau acceptate şi alte întrebări despre ei. Oricum, un cetățean era perfect îndreptățit să nu publice niciun rezumat, iar acea decizie îi era respectată. Când nu era publicată nicio informație şi nu era lansată nicio invitație, nu mai aveai altceva de făcut decât să-ți vezi de ale tale.

– Din câte putem spune, nu ne oferă absolut nimic, spuse ea, dar s-ar putea să fie o neînțelegere, un eşec al comunicării.

– Au trimis înapoi toate sondele, răspunse Tim. Chiar credeți că n-am înțeles ce înseamnă asta?

Jasim interveni:

– Asta înseamnă că nu vor să pătrundem, fizic, în teritoriul lor, să ne plasăm maşinăriile în apropierea caselor lor, dar nu sunt convins că asta ar dovedi că nu au nicio dorință de comunicare.

– Ar trebui să-i lăsăm în pace, insistă Tim. Au văzut toate sondele, aşa că ştiu că suntem aici. Dacă vor să ia contact, vor face asta la vremea hotărâtă de ei.

– Să-i lăsăm în pace, repetă un alt Şarpe.

Afirmația fu reluată în cor şi de alții din încăpere. Leila rămase pe poziție.

– Nu avem nicio idee câte specii şi culturi diferite s-ar putea afla în miez. Una dintre ele trimite înapoi sondele spațiale, dar, din câte presupunem, ar putea exista alte câteva mii care să nici nu aibă habar că Amalgamul a încercat să ia contact cu ei.

Sugestia declanşa o serie de dispute, unele între oaspeți şi gazde, altele între Şerpi. În tot acest timp, Şerpii au continuat să-i înconjoare entuziaşti, iar alții au intrat în încăpere să vadă şi ei noutatea reprezentată de aceşti străini.

Când vociferările pe tema Distanților se calmară suficient cât să-i poată permite să schimbe subiectul, Leila o întrebă pe Sarah:

– Voi de ce ați venit pe Nazdeek?

– Pentru că este departe de rutele importante. Aici, putem reflecta netulburați asupra lucrurilor.

– Dar ați putea avea acelaşi grad de intimitate oriunde. Depinde de ce scrieți în prezentarea voastră.

Răspunsul lui Sarah era impregnat cu o nuanță de amuzament.

– Pentru noi, ar fi o grosolănie inimaginabilă să tăiem toate contactele într-un mod explicit. Mai ales cu alții din specia noastră ancestrală. Pentru a duce o viață tihnită, a trebuit să reducem probabilitatea de a întâlni pe cineva care să vrea să ne caute. A trebuit să facem efortul de ne îndepărta, fizic, de toți, pentru a putea obține beneficii.

– Cu toate astea, ne-ați întâmpinat, pe mine şi Jasim, cu mare bucurie.

– Bineînțeles că da. Însă această întâlnire va fi suficientă pentru alți douăzeci de ani.

Cam atât despre resuscitarea vieții lor sociale.

– La ce anume reflectați în această stare de solitudine?

– La natura realității. La foloasele existenței. La motive pentru a trăi şi la motive pentru a nu trăi.

Leila simți cum i se încrețeşte pielea de pe antebrațe. Aproape că uitase că-şi fixase o întâlnire cu moartea, indiferent cât era de nesigură ora.

Explică tuturor cum ea şi Jasim se deciseseră să se lanseze într-un proiect grandios înainte de moarte.

– O abordare interesantă, comentă Sarah. Am să mă mai gândesc la asta.

Se opri, apoi adăugă:

– Cu toate că nu sunt sigură că ați rezolvat problema.

– Ce vrei să spui?

– Va fi cu adevărat mai uşor acum să-ți alegi momentul potrivit ca să renunți la viață? Nu cumva ai înlocuit, doar, o ale-

gere delicată cu una şi mai dificilă: să decizi când ai epuizat toate posibilitățile de contactare a Distanților?

– Sună ca şi cum nu ne-ai da vreo şansă de reuşită.

Leilei nu-i era teamă de posibilitatea eşecului, dar sugestia că era inevitabil făcea ca lucrurile să fie cu totul altfel. Sarah răspunse:

– Suntem aici, pe Nazdeek, de cincisprezece mii de ani. Nu prea acordăm atenție lumii din afara cuibului, dar chiar şi din această stare de izolare, i-am văzut pe mulți rupându-şi gâtul de această stâncă.

– Deci când veți accepta ideea că propriul vostru proiect e terminat? contraatacă Leila. Dacă încă nu ați obținut ceea ce căutați de cincisprezece mii de ani, când vă veți recunoaşte înfrângerea?

– N-am idee, recunoscu Sarah. La fel ca voi, n-am nicio idee.

V

Când drumul înainte apăru pentru prima dată, n-a fost nimic care să-l deosebească de o mie de alarme ivite până acum.

Era în cel de-al şaptesprezecelea an al lor pe Nazdeek. Îşi lansaseră propriul observator - dotat cu ultimele rafinamente culese de prin toată galaxia - cu cincisprezece ani mai înainte şi, de-atunci, confirmase rezultatele nule ale predecesorilor lor.

Se cufundaseră într-o rutină tacticoasă, explorând sistematic posibilităţile pe care observaţia nu le exclusese încă. Pendulând între scenarii care, în mod clar, nu duceau nicăieri - prezenţa în miez a unei civilizaţii extrovertite, bogate din punct de vedere energetic, gata să rişte, căutând contacte prin toate mijloacele care-i stau la dispoziţie - şi numărul infinit de posibilităţi care, de la această distanţă, nu puteau fi deosebite de absenţa oricăror urme de viaţă şi de absenţa tuturor maşinăriilor, cu excepţia uneia rudimentare, dar eficiente, pe post de paznic al porţii, din când în când, din fluxurile de date bolboroseau până la suprafaţă dovezi ispititoare, dar numai pentru a se disipa apoi în statistici insignifiante la o supraveghere continuă.

De pe Nazdeek puteau fi distinse zeci de miliarde de stele zăcând în teritoriul Distanţilor, unele dintre ele evoluând sau interacţionând violent pe o scară temporală la nivel de ani sau luni. Găurile negre le jupuiau şi le înghiţeau companionii. Stele neutronice şi pitice albe furau combustibilul nou şi apoi străluceau ca nove. Grupuri de stele se ciocneau şi se sfâşiau unele pe altele. Dacă adunai destul de mult timp datele despre această menajerie, te puteai aştepta să dai peste orice. Leila n-ar fi fost surprinsă să se plimbe prin grădină într-o noapte şi să găsească un semn de bun venit desenat pe cer,

înainte ca tiparul întâmplător al novelor să pălească, iar mesajul să se dizolve din nou în aleatoriu.

Când telescopul lor cu raze gamma surprindea o lucire a ceva ciudat - nucleul unui anumit izotop de fluor, destrămându-se după o stare de excitare, când nu era niciun fel de sursă apropiată pentru o astfel de radiație care să fi putut pune nucleul în acea stare - ar fi constituit doar încă un fapt aleatoriu, inexplicabil, adăugându-se unui morman înalt cu astfel de evenimente. Când acelaşi licăr a fost observat din nou, nu foarte departe, Leila se gândi că dacă un nor de gaze, cu conținut bogat de fluor, putea fi afectat într-un loc de către o sursă invizibilă de radiații, nu trebuia să fie surprinzător dacă acelaşi lucru se întâmpla în altă parte, în acelaşi nor.

Se mai întâmplă o dată. Cele trei evenimente se aliniau în spațiu şi timp într-o manieră care sugera un puls scurt de raze gamma, sub forma unui fascicul foarte îngust, lovind în trei puncte diferite din norul de gaze. Totuşi, în muntele de date adunate de predecesorii lor, coincidențe mult mai şocante decât aceasta se petrecuseră de sute de mii de ori.

Cu cea de-a patra străfulgerare, echilibrul numerelor începu să se clatine. Razele gamma secundare ajunse pe Nazdeek nu dezvăluiau decât o amprentă firavă şi distorsionată a radiației originale, însă toate cele patru străfulgerări aveau coerența unei singure raze înguste. În miez, existau mii de surse de raze gamma cunoscute, dar frecvența radiației, direcția razei şi profilul temporal al pulsului nu se potriveau cu niciuna dintre ele.

Arhivele scoaseră la iveală câteva zeci de ocazii când acelaşi fel de emisii au fost văzute din nucleele de fluor, în condiții similare. N-au fost niciodată mai mult de trei evenimente conectate, însă o secvență se întâmplase pe o direcție nu departe de cea actuală.

Leila se opri lângă pârâu şi începu să modeleze posibilitățile. Dacă raza lega două obiecte în zbor propulsat, orice predicție era imposibilă. Dacă receptorul şi transmițătorul se aflau în

zbor inerțial şi făceau corecții doar ocazional, datele trecute şi actuale combinate îi puteau oferi o previziune plauzibilă privind viitoarea orientare a razei.

Jasim privi simularea ei, o bulă din stele şi ecuații, proiectată mental, plutind deasupra apei.

– Întreaga traiectorie va depăşi limitele, zise el.

– Nu mai spune!

Teritoriul Distanților era mai mult sau mai puțin sferic, ceea ce-l transforma într-un ansamblu convex: nu puteai ajunge între oricare două puncte din interiorul său fără să intri în teritoriul propriu-zis.

– Dar priveşte cât de mult se împrăştie raza. Din datele obținute de la fluor, aş zice că are o lățime de zeci de kilometri în momentul când ajunge la receptor.

– Aşadar, s-ar putea ca nici să n-o intercepteze? Să lase o parte din ea să ajungă în discul galactic?

Nu părea convins. Leila spuse:

– Uite, dacă au făcut chiar tot posibilul să ascundă asta, în primul rând nu am fi văzut niciodată semnalele.

– Norii de gaze cu mult fluor sunt extrem de rari. Evident, au recepționat o frecvență care n-ar fi împrăştiată în circumstanțe obişnuite.

– Da, însă aceasta este doar o chestiune de primire a semnalului prin mediul local. Noi alegem singuri frecvențele care nu vor interacționa cu nicio substanță a cărei prezență să fie posibilă de-a lungul traseului, însă nicio alegere nu-i perfectă, şi acceptăm asta. Mie mi se pare că au făcut acelaşi lucru. Dacă ar fi fost nişte purişti fanatici, ar comunica prin metode complet diferite.

– Bine.

Jasim se întinse spre model.

– Aşadar, unde am putea merge şi să fie în direcția privirii?

Răspunsul scurt era „nicăieri”. Dacă raza nu era complet blocată de ținta sa vizată, s-ar împrăştia considerabil, în drum spre discul galactic, dar nu s-ar lăți atât de tare încât

să treacă peste fie şi un singur punct unde Amalgamul ar avea vreun avanpost de orice fel. Leila spuse:

– E ceva prea bun ca să ratăm. Trebuie doar să plasăm un observator decent în calea ei.

Jasim fu de acord.

– Şi trebuie s-o facem înainte ca aceste noduri să decidă că s-au abătut prea aproape de ceva periculos şi să-şi pornească motoarele pentru o corecție de curs.

Trecură în revistă posibilitățile. Oriunde-şi stabilise Amalgamul prezența, infrastructura deja prezentă pe teren putea converti datele în orice fel de obiect material. Să te transmiți pe tine însuți într-un asemenea loc, împreună cu toate cele necesare, era simplu ca bună ziua: viteza luminii era singura constrângere. Pretențiile excesive asupra resurselor locale puteau fi refuzate, însă cererile modeste erau rareori respinse.

Mult mai dificilă era construirea, la locul faptei, a ceva nou, folosind materia primă, dar fără să existe un receptor; în acest caz, în locul informației pure, nu numai că trebuia să cheltui energie propulsând sporii la viteze relativiste - un cost care creştea progresiv ca urmare a masei scutului protector - după care trebuia să pierzi o mulțime din timpul câştigat cu o fază îndelungată pentru frânare, altfel sporul va ajunge la țintă cu suficientă energie încât să se transforme în plasmă. Interacțiunile cu mediul interstelar puteau fi utilizate pentru încetinirea sporului, evitând necesitatea de a plimba mai multă masă pentru a o folosi ca propulsie la operațiunile de frânare, însă întreaga procedură era dezgustător de ineficientă.

Şi mai greu era să aduci ceva substanțial în orice punct din vastul spațiu dintre stele. Fără materii prime la îndemână la destinație, totul trebuia transportat din altă parte. Cel mai bun punct de pornire era, de obicei, trimiterea unui spor ingineresc într-un nor de comete, cu o slabă legătură gravitațională cu steaua sa asociată, însă nu orice nor de acest fel era uşor de prelucrat şi totul cerea timp şi cantități obscen de mari de energie.

Pentru a aranja livrarea unui observator la cel mai accesibil punct de pe linia de vedere a razei, călătorind la viteza corectă, ar fi necesari cincisprezece mii de ani. Iar asta numai dacă culturile locale, care posedau cele mai apropiate facilități, şi care aveau drept de veto privind folosirea materiilor prime, acceptau imediat cererea lor.

– Cât timp trece între corecțiile de rută? se întrebă Leila.

Dacă constructorii acestei rețele ipotetice erau eficienți, nodurile puteau pluti o vreme în spațiul interstelar fără niciun fel de probleme, dar în miez totul se consuma mai repede decât în discul galactic, iar necesitatea de a contracara efectele gravitaționale ar putea surveni mult mai curând. Nu exista nicio cale de a face o predicție consistentă, însă puteau aprecia lejer că intervalul era între opt şi zece mii de ani.

Leila se strădui să se împace cu realitatea.

– Vom încerca din această poziție şi dacă suntem norocoşi am putea surprinde ceva. Dacă nu, vom încerca din nou dacă raza se mută.

Trimiterea primului observator în căutarea razei ar fi în van; chiar şi cu deplasarea inerțială actuală a nodurilor, punctul de observare s-ar deplasa cu o viteză la o fracțiune din cea a luminii față de stelele locale. Amplificată de distanțele enorme străbătute, o mică schimbare de direcție în miez ar putea trimite raza într-o abatere laterală de ani-lumină până în momentul când ar atinge discul galactic.

– Aşteaptă, zise Jasim.

Mări regiunea din jurul căii proiectate a razei.

– Ce cauți?

El se adresă hărții:

– Există două avanposturi ale Amalgamului aşezate într-o linie dreaptă care să intersecteze raza?

Harta îi răspunse pe un ton uşor neîncrezător:

– Nu.

– Am sperat prea multe. Atunci există trei pe un plan care să intersecteze raza?

Harta glăsui:

– Există între zece şi optsprezece triple care întrunesc această condiție.

Leila îşi dădu brusc seama la ce se gândea el. Râse şi-l strânse de braț.

– Eşti complet nebun!

Jasim rosti:

– Lasă-mă, mai întâi, să stabilesc cifrele, iar după aceea n-ai decât să mă ironizezi.

Îşi reformulă întrebarea adresată hărții:

– Printre câte din aceste triple ar putea trece raza, intersectând triunghiul pe ale cărui vârfuri se situează?

– De la a zecea până la a şasea.

– Cât de aproape de noi este cel mai apropiat punct de intersecție a razei cu oricare dintre aceste triunghiuri, dacă distanțele sunt măsurate via cea mai proastă variantă a celor trei avanposturi, cel care face traiectoria să fie cea mai lungă?

– La şapte mii patru sute douăzeci şi şase de ani-lumină.

Leila comentă:

– Frânare prin coliziune. Cu trei componente?

– Ai o idee mai bună?

Mai bună decât dublu față de cea mai rapidă metodă convențională?

– Nu-mi vine nimic în minte. Lasă-mă să mă gândesc.

Frânarea în mediul interstelar rarefiat era un proces lent. Dacă voiai să livrezi rapid o încărcătură într-un punct aflat, fortuit, undeva, pe o linie dreaptă între două avanposturi existente, puteai lansa două pachete separate, din două locuri diferite şi le puteai lăsa să se „ciocnească” când se întâlneau, sau, mai degrabă, le lăsai să se frâneze magnetic unul pe altul. Dacă aranjai ca pachetele să aibă impuls egal şi opus, se vor opri fără a mai fi nevoie să arunci masă de reacție sau să te agăți de molecule în trecere, iar o parte din energia lor cinetică ar putea fi recuperată sub formă de electricitate şi înmagazinată pentru o utilizare ulterioară.

Orientarea şi sincronizarea trebuiau să fie perfecte. Pachetele relativiste nu efectuau corecții de traiectorie în timpul de-

plasării, iar datele disponibile la fiecare loc de lansare despre locul precis al celuilalt reprezentau, întotdeauna, o predicție potențial imperfectă, nu o declarație faptică temeinică. Chiar şi cu prodigioasele resurse astrometrice şi de calcul ale Amalgamului, obținerea unor alinieri milimetrice la distanțe de mii de ani-lumină nu mai putea fi garantată.

Acum Jasim voia să facă trei dintre aceste încărcături să se întâlnească, să execute un dans electromagnetic elaborat şi să termine atingând viteza adecvată pentru continuarea urmăririi țintei în mişcare, raza.

Seara, întorşi acasă, lucrară cot la cot la diverse simulări. Era uşor să găseşti modele care funcționau dacă totul mergea perfect, însă ei continuară să caute cea mai robustă varietate, cu toleranța cea mai mare la micile erori de aliniament. La frânarea standard, cu două corpuri, soluția obişnuită presupunea ca primul pachet să fie de forma unui cilindru, pentru a trece printr-o gaură din celălalt pachet. După ce treceau unul prin celălalt, cele două pachete se îndepărtau din nou, câmpurile magnetice fiind comutate de la respingere la atracție. Urmau mai multe „ricoşeuri", iar în decursul procesului o cantitate cât se poate de mare de energie cinetică se convertea, gradat, în curenți de superconductivitate, pentru înmagazinare, în vreme ce restul se disipa sub formă de radiație electromagnetică. Ca să determini trei obiecte să se întâlnească într-un anumit unghi nu numai că asta însemna ca sincronizarea şi poziționarea să fie şi mai decisive, dar distrugea orice simetrie simplă, axială, introducând riscuri mai mari pentru stabilitate.

Sosiră zorii înainte ca ei să se oprească asupra unui model optim, care efectiv să împartă problema în două. În primul rând, pachetul unu, o sferă, va întâlni pachetul doi, un tor, străbătând deschizătura din mijloc, apoi săltând înainte şi înapoi de şaptesprezece ori. Planul torului va face unghi cu direcția lui de deplasare, permițând sferei să-l abordeze frontal. Când cele două obiecte vor ajunge, în final, să se distanțeze unul de celălalt, ele vor avea o componență a

vitezei lor care le va duce direct spre pachetul trei, un cilindru cu o gaură axială de sondă.

Din cauză că interacțiunile electromagnetice sunt la fel ca în cazul cu două obiecte - autocentrare, stabilitate intrinsecă - un mic grad de eroare de aliniament la fiecare din aceste întâlniri n-ar fi fatal. În cazul obişnuit pentru două obiecte, cu toate că nu necesita pachetul combinat, după ce toate salturile şi disiparea de energie se terminau, deplasarea era atât de precis determinată, încât se putea trece printr-un alt cerc îngust.

Nu existau însă garanții, iar la sfârşit, rezultatele vor fi în mâinile altor oameni. Puteau trimite solicitări în direcția celor trei avanposturi, cerând ca aceste obiecte să fie lansate în momentele necesare, pe traiectoriile necesare. Trebuințele energetice se aflau pe undeva pe la marginea regulilor de politețe, şi era posibil ca una sau mai multe solicitări să fie, pur şi simplu, respinse.

Jasim izgoni modelele cu un gest din mână, apoi se întinseră pe covor, unul lângă celălalt.

– N-am crezut niciodată că vom ajunge atât de departe. Chiar dacă este vorba de un miraj, nu mi-a trecut niciodată prin minte că vom găsi unul care să merite urmărit, zise el.

Leila răspunse:

– Nu ştiu la ce m-am aşteptat. La un soi de mare sminteală: vreo luptă îndelungată, obositoare şi amuzantă, resimțită ca şi cum ai rătăci ani în şir prin junglă şi ai sfârşi-o pierzându-te cu totul.

– Şi apoi?

– Te predai.

Jasim rămase tăcut o vreme. Leila putea simți că punea el ceva la cale, dar nu insistă.

– Să ne deplasăm chiar noi până la acest observator, sau să aşteptăm aici rezultatele? zise el.

– Ar trebui să mergem. E clar! Nu vreau să zac şi să aştept pe aici timp de cincisprezece mii de ani. Putem lăsa observatoarele din Nazdeek să caute mai multe raze de fluorescentă

şi rezultate de transmisie, aşa că vom afla de ele oriunde am ajunge.

– Asta are noimă.

Jasim şovăi, apoi adăugă:

– Când plecăm, nu vreau să lăsăm nicio copie de rezervă.

– Ah.

Călătoriseră de la Najib fără să lase nimic din ei în urmă; dacă transmiterea lor nu ar fi reuşit, din cine ştie ce motiv, să ajungă pe Nazdeek, nu ar fi existat nicio copie de rezervă a informațiilor lor care să fie resuscitată pentru reluarea vieții întrerupte. Deplasarea prin rețelele de comunicații stabilite în Amalgam comporta doar riscuri neglijabile. Dacă se avântau spre locul ipotetic al acestei stații-gata-să-fie-asamblată pe nicăieri, era cu totul posibil să se îndrepte spre infinit, fără a mai fi instantiați din nou.

– Te-ai săturat de ce facem? Sau de ceea ce-am devenit? întrebă Leila.

– Nu-i vorba de asta.

– Această ocazie nu-i ceva de genul „fii totul sau nimic". Acum că ştim cum să căutăm razele, sunt sigură că o vom depista şi pe-asta după ce se modifică. Dacă insistăm, am mai putea găsi câteva mii.

– Ştiu, zise el. Nu vreau să ne oprim. Nu vreau să-i punem capăt. Dar vreau să risc să-i pun capăt. Doar o dată. Cu toate că nu înseamnă nimic.

Leila se ridică şi-şi lăsă capul pe genunchi. Putea înțelege ce simțea el, dar asta tot o tulbura.

– Deja am realizat ceva extraordinar. De un milion de ani, nimeni n-a mai găsit un indiciu ca acesta. Dacă vom lăsa asta posterității, se va merge până la capăt, putem fi siguri. Însă vreau, cu disperare, să fiu eu cel care face asta. Împreună cu tine, zise Jasim.

– Şi pentru că vrei cu atâta stăruință, trebuie să accepți şi posibilitatea de a pierde?

– Da.

Exista ceva ce nu mai încercaseră niciodată. În tinerețea lor, nu şi-ar fi riscat niciodată, cu bună ştiință, viața. Erau mult prea îndrăgostiți, prea nerăbdători să-şi trăiască viața încă netrăită; miza era insuportabil de mare. În anii amurgului lor, pe Najib, ar fi fost ceva simplu de făcut, dar ar fi constituit o plăcere de-a dreptul insipidă. Jasim se ridică şi-i luă mâna.

– Te-am rănit cu toate astea?

– Nu, nu.

Clătină din cap meditativă, încercând să-şi adune gândurile. Nu voia să-şi ascundă simțămintele, însă voia să şi le exprime cu precizie, nu să le expulzeze din ea cu o grabă nedumerită.

– Întotdeauna am crezut că vom ajunge împreună la final. Că vom atinge un anumit loc din junglă, ne vom uita de jur împrejur, vom schimba o privire şi vom şti că am ajuns. Fără măcar să fie nevoie s-o spunem cu glas tare.

Jasim o trase spre el.

– Bine, îmi pare rău. Uită tot ce-am spus.

Leila îl împinse, iritată, de lângă ea.

– Nu-i ceva ce poți să retragi. Dacă ăsta-i adevărul, atunci asta este. Lasă-mi doar ceva timp ca să mă decid ce vreau.

Lăsară subiectul deoparte şi se îngropară în muncă: perfecționarea proiectului pentru noul observator, pregătirea solicitărilor de remis celor trei avanposturi. Una dintre planetele către care-şi vor trimite cererea aparținea Şerpilor, aşa că Leila şi Jasim se duseră să le viziteze cuibul pentru a doua oară, pentru a cere sfaturi cu privire la cea mai bună cale de a cerşi acest favor. Vecinii lor părură şi mai entuziasmați să-i vadă din nou decât la vestea că în mantia veche de un milion de ani a discreției Distanților apăruse o mică spărtură. Când Leila conduse, uşor, discuția spre acest punct, Sarah îi spuse:

– Sunteți aici, acum, oaspeții noştri în carne şi oase. Sunt convinsă că voi fi moartă de mult înainte ca Distanții să facă la fel.

Leila se gândi: Oare de ce fel de lăcomie stranie sufăr? Pot fi onorată de creaturi care s-au ridicat din țărână dintr-o mo-

leculă total diferită decât strămoşii mei. Pot sta împreună cu ei şi discuta filozofia vieții şi a morții. Amalgamul şi-a alăturat, deja, orice participant din galaxie, doritor de o conversație vastă. Iar eu vreau să mă duc şi să trag cu urechea la Distanți? Doar pentru că o fac pe inabordabilii de un milion de ani?

Trimiseră cereri pentru construirea a trei module, care să fie lansate de cei trei colaboratori ai lor, încă în necunoştință de cauză, precizând numărătoarea inversă până la nanosecundă, dar lăsând o marjă de discuții de zece ani asupra proiectului. Leila se simțea optimistă; indiferent cât de bazat devenise cuibul din Nazdeek, bănuia că nicio cultură cu posibilități de deplasare prin spațiu nu putea rezista şansei de a arunca o privire după draperie.

Aveau de aşteptat treizeci şi şase de ani înainte de a putea urma şi ei, în siajul petițiilor lor; la punctul culminant al decalajului de zece ani, modulele noului observator vor călători cu o viteză la o fracțiune dintr-un procent sub cea a luminii, aşa că aveau nevoie de un avans.

Dinspre miez nu mai apărură niciun fel de străfulgerări edificatoare de raze gamma, dar Leila nici nu se aştepta la vreuna prea curând. Trimiseseră vestea descoperirii lor spre alte lumi din apropierea teritoriului Distanților, astfel ca, în cele din urmă, o mie de alte grupuri, cu puncte de observație diferite, vor căuta acelaşi gen de dovezi şi vor găsi propriile lor căi de explorare şi interpretare a lor. Era, oarecum, dureros, să-şi împrăştie în toate cele patru zări descoperirea atât de greu făcută, pentru a fi folosită de oricine - poate chiar să fie depăşiți, iar alții să fie răsplătiți cu o recompensă mult mai mare - însă şi ei s-au folosit de generozitatea predecesorilor lor, atunci când au sosit pe Nazdeek, iar magnitudinea brută a problemei lor făcea ca orice cramponare de propriul lor mic triumf să fie o perversiune.

Iar când, în cele din urmă, sosi şi ziua plecării lor, Leila ajunse la o decizie. Înțelegea necesitatea lui Jasim de a risca totul, iar într-un fel, chiar accepta asta. Dacă-şi imaginase

întotdeauna că vor termina asta împreună - chinuindu-se, umăr la umăr, până când drumul înainte se va fi pierdut, iar arboretul se închidea peste ei - atunci *asta* ar fi ceea ce-ar risca. Va aduce partea întunecată în propriul lui pariu.

Când casa le despărți mințile pentru a le trimite să caute raza, Leila lăsă o copie a sa înghețată pe Nazdeek. Dacă la momentul prevăzut nu ajungea nicio veste despre sosirea lor cu bine, se va trezi şi va continua cercetările.

Singură.

VI

– Bun venit pe Trident. Suntem onorați de prezența celui mai distins dintre oaspeții noştri.

Jasim stătea lângă pat, agitând un steguleț triunghiular. Roşu, verde şi albastru pe la colțuri, amestecate cu albul din centru.

– De cât timp eşti treaz?

– De vreo oră, spuse el.

Leila se încruntă, apoi el adăugă pe un ton de scuze:

– Dormeai foarte profund şi n-am vrut să te deranjez.

– Eu ar trebui să fiu cea care-ți urează bun venit, zise ea. Tu eşti cel care s-ar putea să nu se mai fi trezit niciodată.

Fereastra dormitorului dădea spre o privelişte uluitoare a cerului înstelat. Nu era o perspectivă spre miez - de acum, Leila putea recunoaşte uşor spectrul distinctiv al stelelor din regiune - dar chiar şi aceste stele din discul galactic erau atât de tăioase şi strălucitoare încât nu semăna cu niciun cer văzut de ea vreodată.

– Ai fost jos? întrebă ea.

– Nu încă. Am vrut să hotărâm asta împreună.

Casa nu avea o aripă fizică aici; micul observator nu dispunea de nicio masă în plus pentru frivolități de genul întrupării lor, darămite să mai comită şi alte sminteli arhitectonice în plin spațiu cosmic. „Jos" nu ar fi nimic altceva decât o imagine pe care erau liberi s-o conceapă după bunul plac.

– Totul a funcționat, rosti ea, nevenindu-i să creadă.

Jasim îşi întinse brațele.

– Suntem aici, nu?

Priviră reconstruirea primelor două module care soseau împreună. Sincronizarea şi traiectoriile erau aproape de perfecțiunea la care puteau spera, iar magneții de superconductibilitate fuseseră construiți la un asemenea standard de puritate şi omogenitate, încât îmbrățişarea

magnetică părea o simulare idealizată. În momentul când cele două piese se îmbinară, cel de-al treilea modul se afla la numai câteva minute distanță. O discrepanță insesizabilă dintre realitate şi predicția în transfer a impulsului în radiații făcea compoziția să se deplaseze la un unghi uşor diferit de cursul său aşteptat, dar când întâlni cel de-al treilea modul, câmpurile magnetice se angrenau încă într-o configurație stabilă, şi mai exista energie de rezervă pentru ghiontul dat ansamblului final pentru a fi perfect în linie cu balansul razei Distanților.

Amalgamul se ridicase la nivelul aşteptărilor: trei lumi, pline de ființe cu care nu se întâlniseră niciodată, care nu le datorau nimic, cu care nu împărtăşeau nici măcar aceeaşi moştenire moleculară, fiecare deviase suficientă energie cât să-şi ilumineze toate oraşele lor timp de un deceniu şi urmaseră instrucțiunile date de străini până la ultimul atom, până la nanosecundă, pentru a face să funcționeze totul.

Ce se întâmpla acum depindea în întregime de Distanți.

Tridentul funcționa de aproximativ o lună când proiectanții săi veniseră să-şi ocupe locul. Până acum, nu observase niciun fel de semnale cu raze gamma ieşind din protuberantă. Acel puls deosebit pe care Leila şi Jasim îl văzuseră declanşând fluorescenta se va fi epuizat de mult, bineînțeles, însă utilitatea localizării lor actuale a fost afirmată pe baza a trei prezumții: Distanții vor folosi aceeaşi rută pentru multe alte transmisiuni de date; o parte din radiația purtătoare de informații va trece de receptorul intenționat; iar cele două noduri ale rețelei au continuat să meargă inerțial suficient de mult timp ca datele împrăştiate să sosească, totuşi, aici, de-a lungul aceleiaşi traiectorii previzibile.

Fără aceste trei componente suplimentare, livrate de către cei mai puțin credibili dintre partenerii lor, Tridentul vă fi inutil.

– Jos, spuse Leila. Poate vreo verandă cu pereții de sticlă?

– Îmi place cum sună.

Convocă un plan al casei şi schiță câteva idei, apoi coborâră ca să le încerce la scară naturală.

Stătuseră pe orbită în jurul Najibului şi călătoriseră întrupați spre cele trei lumi ale sale, frumoase, asemănătoare şi golaşe, însă nu mai fuseseră niciodată astfel în spațiul interstelar. Sau, cel puțin, nu fuseseră niciodată conştienți de asta.

Încă nu erau cu adevărați întrupați, dar nu aveai nevoie de carne şi oase ca să simți vidul din jurul tău; să fii conştient şi comutat la o descriere onestă a mediului tău înconjurător era suficient. Cea mai aproape dintre lumile susținătoare ale Tridentului se afla la şase sute de ani-lumină depărtare. Distanța până la Najib era incomensurabilă. Leila păşea încoace şi-ncolo pe verandă, privind spre stele, ezitantă în trupul său virtual, nesigură sub falsa gravitație.

Trecurseră douăzeci şi opt de mii de ani de când plecaseră de pe Najib. Toți copiii lor şi nepoții lor mai mult ca sigur că aleseseră moartea, cu mult timp în urmă. Niciun mesaj nu fusese trimis după ei pe Nazdeek; Leila ceruse ea însăşi această tăcere, temându-se că ar fi insuportabil de dureros să afle veşti, zi de zi, cărora să nu le poată da niciun răspuns semnificativ, despre evenimente la care ea n-ar putea participa niciodată. Acum regreta asta. Ar fi vrut să citească despre viețile nepoților ei, aşa cum ar face-o cu biografia unui strămoş. Voia să afle cum se terminaseră lucrurile, aşa ca un călător în timp ce era.

Trecu o a doua lună de observare, nimic nou. Un flux de date, ajuns până la ei de pe Nazdeek, era la fel de irelevant. Pentru că orice nou indiciu privitor la localizarea razei ajuns la Nazdeek şi apoi trimis pe Trident străbătea drumul cu mii de ani mai mult decât trecerea directă a razei înseşi, aşa că, dacă Nazeek găsea dovezi că raza rămăsese „încă" pe traiectorie, toate acestea erau veşti depăşite despre un puls pentru care nu fuseseră acolo să-l intercepteze. Oricum, dacă Nazdeekul raporta că raza se deplasase, cel puțin asta le-ar fi

pus imediat capăt chinurilor, spunându-le că Tridentul a fost construit prea târziu.

Jasim aranja pe verandă o grădină de legume şi crescu, la lumina stelelor, plante comestibile exotice. Leila se conformă şi mancă alături de el; era un joc nevinovat. Ar fi putut imagina orice în jurul casei: peisaje de pe oricare din planetele vizitate de ei, desenate din amintirile lor, orice lume imaginară. Dacă această mică prefăcătorie era suficientă pentru a-i ajuta să-şi menţină sănătatea mintală şi să-i ancoreze de realitate, atunci aşa să fie.

Din când în când, Leila simţea câte unul dintre cele mai ciudate accese de izolare induse de Trident: iată, cunoaşterea întregii galaxii nu mai era la vârful degetelor ei. Descrierea lor drept călători codificase vastele amintiri personale, declarative şi episodice, iar printre bagajele lor erau incluse biblioteci prodigioase, însă ea era obişnuită să aibă mult mai mult la dispoziţie. Fiecare planetă populată deţinea un depozit de informaţii care erau, pur şi simplu, prea voluminoase pentru a fi stocate pe Trident, împreună cu un flux constant de exabyţi de ştiri trimise de alte lumi. Oriunde te aflai în galaxie, unele ştiri erau deja vechi, teorii ademenitoare, deja discreditate, unele date cu totul ieşite din uz. Deşi, Leila o ştia, existau şi miliarde de fapte confirmate riguros - rezultate a milioane de ani de gândire, experiment şi observaţii - care dispăruseră dincolo de posibilităţile ei de acces.

Întrebări, la care orice copil din Amalgam s-ar fi aşteptat să i se răspundă instantaneu, necesitau o mie două sute de ani până primeau o replică.

Nu-i veni în minte niciun fel de astfel de întrebare, dar mai apăreau momente când simplul fapt că lucrurile stăteau chiar aşa o făcea să se simtă insuportabil de dezrădăcinată, plutind în derivă nu numai faţă de trecutul şi semenii ei, ci şi faţă de civilizaţia însăşi.

Tridentul ţipă:

– Date!

Leila era pe cale să înregistreze o vedere pentru Şerpii de pe Nazdeek. Jasim se afla pe verandă, udându-şi plantele. Leila se întoarse tocmai la timp ca să-l vadă trecând prin perete, după ce comandase cărămizilor să se despartă ca o cortină din tifon.

Se aşezară unul lângă altul, privind primirea fluxului de analiză.

Un puls de raze gamma, de frecvența aşteptată, provenit din exact locul care trebuia, tocmai trecuse peste Trident. Raza era masiv atenuată de distanță, fără a mai pomeni că mare parte din energie fusese interceptată de posesorul ei îndreptățit, dar scăpase destul şi ajunsese suficient pe Trident încât observatorul să descifreze natura pulsului.

Fără nicio îndoială, era modulat cu informații. Existau modificări repetate, precise, de fază în radiație, de neimaginat în componența oricărei surse naturale de raze gamma, şi care ar fi fost lipsite de sens în oricare rază produsă artificial cu oricare alt scop decât comunicarea.

Pulsul avusese o durată de trei secunde, transportând cam zece la puterea douăzeci şi patru de biți de date. Mare parte din încărcătură părea să fie întâmplătoare, însă asta nu excludea un conținut cu înțeles; sugera o criptare eficientă. Rețeaua Amalgamului trimitea date criptate prin canalele clasice, sigure, precum acesta, iar cheile necesare pentru decodificarea lor se expediau printr-un al doilea canal cuantic. Leila nu se aşteptase nicio clipă să pună mâna pe informații necriptate, dezvăluind, într-o clipită, secretele Distanților. Să aibă o dovadă clară că în miez exista cineva care discuta cu altcineva şi să fie confirmată o parte din canalul lor de legătură însemna o satisfacție suficientă. Dar nu era numai atât. Între mesajele propriu-zise, Tridentul identificase secvențe scurte, ordonate, necriptate. Până la un anumit grad, totul se făcea pe ghicite, însă având o cantitate atât de mare de date, măsurile statistice constituiau indicatori puternici. O parte din date păreau să fie informații

despre trafic, adrese pentru mesajele transportate prin rețea. O altă parte părea să constituie informații despre traiectoriile curente şi viitoare ale nodurilor. Dacă Tridentul decriptase cu adevărat asta, puteau calcula unde să-l poziționeze pe succesorul său. De fapt, dacă-l plasau pe succesorul său suficient de aproape de miez, era posibil să mențină constant acest observator în zona de dispersare a razei.

Jasim nu putu să reziste ideii de a o face pe avocatul diavolului.

– Ştii, asta ar putea fi doar o parte a ceea ce ne aruncă înapoi toate sondele, discutând cu o altă componentă a sa. Distanții înşişi ar putea fi, de fapt, morți, în vreme ce sistemul lor de securitate continuă să duduie de flecărelile sale paranoide.

Leila zise cu voioşie:

– Las-o mai moale cu ipotezele. Nu înghit momeala.

Se întoarse să-l îmbrățişeze şi se sărutară.

– Am uitat şi cum să sărbătorim. Şi acum ce facem? zise ea.

El îşi plimbă, uşor, vârful degetelor de-a lungul brațului ei. Leila deschise peisajul, creând o a patra dimensiune spațială. Îi luă mâna, o sărută, şi i-o puse pe inima ei pulsând. Trupurile li se reconfigurară, terminațiile nervoase acoperind toate suprafețele, în interior şi exterior.

Jasim intră în ea, iar ea în el, topologia mediului ambiant schimbându-se pentru a-i învălui pe amândoi într-o îmbrățişare mutuală. Din viața lor dispăru totul, în afară de plăcere, triumf şi prezența fiecăruia, pe cât de apropiată ar putea fi vreodată.

VII

– Sunteți aici pentru Petrecerea de Ascultare?

Heptapodul chitinos, care rătăcea pe strada aglomerată cu un cărucior cu mâncare, dăruind-o la întâmplare, cu mărinimie, îi oferi Leilei o tavă cu gustări preparate conform preferințelor ei şi ale lui Jasim. O acceptă, apoi se opri pentru a permite ca Tassef, planeta pe care tocmai puseseră piciorul, să o informeze asupra înțelesului întrebării. Oamenii din întreaga regiune, îi explică Tassef, călătoriseră până pe această lume pentru a asista la un eveniment special. Cu aproximativ cincisprezece mii de ani înainte, o emisie de informații dinspre rețeaua Distanților fusese interceptată de un observator din apropiere. Izolate, aceste emisii însemnau foarte puțin; oricum, localnicii sperau că măcar unul dintre observatoarele menționate în apropiere de Massa, pe partea cealaltă a miezului galactic, ar fi putut intercepta scurgeri de date incluzând şi multe dintre pachetele identice cu informații, transmise cu patruzeci de mii de ani înainte. Dacă astfel de observații au avut loc, cu adevărat, vestea conținutului lor exact ar trebui acum, în sfârşit, să fie pe cale să ajungă pe Tassef prin rutele mai lungi, din interiorul discului galactic, ale rețelei Amalgamului. Odată ce ar putea fi comparate cele două observații, va deveni clar care mesaje din sesiunea de Ascultare răzbătuseră în acea parte din rețeaua Distanților care puteau fi testate de pe Tassef. Comparația ar propulsa proiectul de cartare a tuturor adreselor simbolice văzute în pachetele de date, pe localizări fizice reale.

Leila spuse:

– Nu pentru asta am venit noi, dar acum că ştim, vom fi şi mai încântați să ne aflăm aici.

Heptapodul emise un ciripit înțeles de Leila drept un salut grațios de bun venit, apoi îşi reluă drumul prin mulțime.

– Îți aminteşti când mi-ai spus că toată lumea se va plictisi de Distanți în vreme ce noi suntem încă în tranzit? întrebă Jasim.

– Am spus că, în cele din urmă, se va întâmpla aşa. Dacă nu în deplasarea asta, în următoarea.

– Da, însă ai zis asta acum cinci deplasări.

Leila se încruntă, pregătindu-se să-l corecteze, dar când verifică, îşi dădu seama că era adevărat.

Nu se aşteptaseră ca Tasseful să fie atât de aglomerat când îl aleseseră drept destinație, cu circa zece mii de ani înainte. Planeta le oferi o mică încăpere din acest oraş, Shalouf, şi impuse o limită de o mie de ani a prezenței lor acolo, dacă doreau să rămână întrupați fără să adopte cetățenia locală. În ultimii cincizeci de ani veniseră aici peste un miliard de vizitatori, anticipând veştile despre observațiile de pe Massa, dar incapabili să prezică momentul când acestea vor sosi pe Tassef deoarece detaliile privind traiectoriile observatoarelor erau încă pe drum.

Ea mărturisi:

– Nu m-am gândit niciodată că un miliard de oameni şi-ar pregăti planurile de călătorie pe baza unui asemenea puzzle.

– Planurile de călătorie? Jasim râse. Noi am ales să ne aranjăm moartea în funcție de acelaşi lucru.

– Da, dar noi suntem doar nişte ciudați.

Jasim făcu un gest spre strada aglomerată.

– Nu cred că ne putem concura la o asemenea scară.

Rătăciră prin oraş, sorbind din atmosfera de carnaval, persistentă de decenii întregi. Erau oameni de toate fenotipurile întâlnite de Leila mai înainte, ba chiar mai mult: bipezi, patrupezi, hexapozi, mergând, târşâindu-şi picioarele, târându-se, gonind ori înălțându-se mult deasupra străzii cu aripi penate, solzoase sau membranoase. Unii erau izolați în atmosfera lor preferată, alții, precum Leila şi Jasim, aleseseră să se întrupeze într-un înlocuitor organic care nu respecta chiar toate instrucțiunile chimice ancestrale. Fizica şi geometria legaseră mâinile evoluției şi multe încercări de

rezolvare a aceloraşi probleme se reuneau în răspunsuri similare, însă diferiţii replicatori ai galaxiei încă mai controlau zvârcolelile lor idiosincratice. Când Leila permise translatorului ei să eşantioneze cacofonia de voce şi semnale, la întâmplare, se simţi ca şi cum întregul disc galactic, întregul Amalgam, s-ar fi întâlnit în această mică metropolă.

De fapt, majoritatea călătorilor veniseră de la doar câteva sute de ani-lumină ca să fie aici. Ea şi Jasim preferaseră să excludă din rezumat locul lor în istoria Ascultării, iar Leila se surprinse păşind prin mulţime cu o anumită îngâmfare, ca şi cum ar fi fost cineva cu o înţelepciune nerecunoscută, amuzat de înflorirea târzie şi, fără îndoială, superficială a interesului faţă de mase. La o examinare mai amănunţită, orice simţământ de cunoaştere superioară era greu de justificat când majoritatea acestor oameni ar fi evoluat impregnaţi de idei cu care ea se acomoda doar cu mare întârziere. Fusese proiectată o nouă generaţie de observatoare, în vreme ce ea şi Jasim se aflaseră în tranzit, bazată pe „gloanţe puternice": femto-maşinării[6], ciorchini de protoni şi neutroni stabili numai pentru o trilionime de secundă, lansaţi la viteze ultrarelativiste, astfel că dilatarea timpului le permitea să supravieţuiască destul de mult pentru a se ciocni de alte componente şi să se combine în minuscule observatoare din raze gamma, de scurtă durată. Trucul de bază cu care fusese construit Tridentul evoluase de la o procedură de unică folosinţă la un fenomen de miniaturizare produsă în masă, cu miliarde de gloanţe puternice, fiind, literalmente, trase încontinuu de pe mii de planete din jurul discului interior.

Femto-maşinăriile însele erau o idee veche, însă a fost nevoie de provocările tehnologice ale Ascultării pentru a motiva pe cineva să mai scoată câteva trucuri din ele. Istoricii

---

[6] Femto – o formulare combinată, folosită în numele unităţilor de măsură de 10^{-15} (o cvadrilionime) mai mici decât unitatea denumită la baza cuvântului. Origine: Daneză, norvegiană *femt* (*en*) cincisprezece (n. tr.).

înțeleseseră dintotdeauna că, pe termen lung, progresul tehnologic era o asimptotă orizontală: odată ce oamenii aveau tot, mai mult sau mai puțin, din ceea ce îşi doreau şi era fizic posibil, orice schimbare suplimentară va lua exponențial mai mult timp pentru a fi realizată, ceea ce diminuează rezultatele şi conferă motive mai puține pentru acelaşi efort. Amalgamul va petrece, probabil, un eon apropiindu-se târâş de finalul său, însă aceasta era dovada că doar schimbările de circumstanță puteau încă declanşa o renaştere, două, modeste, fără a fi necesară vreo descoperire ştiințifică nouă şi radicală, nici măcar o nouă tehnologie originală.

Se opriră să se odihnească într-o piață, lângă o fântână mică, bolborosind de hidrocarburi aromatice. Localnicii din Tassef, patrupezi cu piele lucioasă şi alunecoasă, se jucau în jeturile negre şi lipicioase, apoi se lingeau unii pe alții.

Jasim îşi feri ochii de soare.

– Am avut un copil la bătrânețe, apoi i-am văzut nepoții prosperând. Nu ştiu ce-a mai rămas de făcut, glăsui el.

– Nu.

Leila nu se grăbea să moară, dar gustaseră timp de cincizeci de mii de ani din consecințele descoperirii lor. Sosiseră în urma veştilor despre semnalele din raze gamma, în timp ce dădeau ocol discului interior, petrecând conştienți mai puțin de un secol, în timp ce goneau dintr-o lume într-alta. La început, căutaseră un nou rol vital pe care să-l joace, dar ajunseseră, încet, să accepte faptul că avalanşa declanşată de ei îi depăşise. Hărți fizice şi logice ale rețelei Distanților erau alcătuite la fel de repede pe cât permiteau legile fizicii. Miliarde de oameni, de pe mii de planete, împrăştiate în jurul limitei interioare a teritoriului Amalgamului, îşi împărtăşeau observațiile, pentru a ajuta la asamblarea pieselor scheletului rețelei vecinilor lor evazivi. Când acel proiect se va fi terminat, nu va fi sfârşitul lumii, dar ar putea marca începutul unui hiatus îndelungat. Datele criptate, clasice, nu vor mai produce niciodată nimic altceva decât rutele de trafic; niciun fel de ingeniozitate n-ar putea să ducă la extragerea

conținutului. Cheile cuantice, capabile să deschidă accesul spre date, presupunând că Distanții ar fi folosit aşa ceva, ar fi absolut imune la orice furt, copiere, sau eşantionare pe ascuns. Iar într-o bună zi, se va întâmpla încă un progres major, şi atunci totul se va schimba din nou, însă voiau ei să aştepte o sută de mii de ani, un milion de ani, doar ca să vadă ce va mai urma?

Amabilii heptapozi - nu localnicii, ci vizitatori de pe o planetă aflată la treizeci de ani-lumină, care, fără îndoială, îşi asumaseră, dintr-un soi de instinct, datoria ospitalității - păreau să se arate ori de câte ori cineva era flămând. Leila încercă să-l atragă pe acesta, al doilea, într-o conversație, dar heptapodul se scuză politicos ca să plece în graba mare să hrănească pe altcineva.

– Poate că asta-i tot. Vom aştepta veştile de pe Massa, apoi vom sărbători o vreme, şi punem punct, zise Leila.

Jasim îi luă mâna.

– Şi mie mi se pare corect aşa. Nu sunt sigur, dar nici nu cred că voi fi vreodată.

– Eşti obosit? rosti ea. Plictisit?

– Nici vorbă, răspunse el. Mă simt satisfăcut. Cu ceea ce-am făcut noi, ceea ce-am văzut noi. Şi nu vreau să diluez asta. Nu vreau să hoinăresc la nesfârşit, privind cum se estompează, până începem să ne simțim, din nou, ca pe Najib.

– Nu.

Rămaseră în piață până la lăsarea amurgului şi priviră stele din miez apărând pe cer. Văzuseră această aglomerație uluitoare şi strălucitoare din toate unghiurile posibile, însă Leila nu se sătura niciodată de această privelişte.

Jasim scoase un oftat amuzat şi exasperat.

– Acel loc minunat, enervant, de neatins. Cred că întregul Amalgam va fi mort şi dispărut de mult, fără să fi pus nimeni piciorul pe acolo.

Leila simți un val subit de iritare, care se adânci într-un sentiment de repulsie.

– Este doar un loc, la fel ca oricare altul! Stele, gaze, praf, planete. Nu este vreun tărâm metafizic. Nu este nici măcar foarte departe. Propria noastră planetă natală se află la o distanță de douăzeci de ori mai mare.

– Propria noastră planetă natală nu are un gard de netrecut în jurul ei. Dacă chiar am vrea asta, am putea să ne întoarcem acolo.

Leila devenise sfidătoare:

– Dacă chiar am vrea, am putea intra în miez.

Jasim râse.

– Ai citit ceva în mesajele acelea şi nu mi-ai relatat şi mie? Cum se spune paznicilor de acolo „Sesam, deschide-te”?

Leila se ridică şi convocă o hartă a rețelei Distanților, pentru a se suprapune cu priveliştea lor, săgetând cerul cu conuri înguste de lumină violetă. Un con apăru cu vârful înainte, ca un cerc minuscul: raza a cărei dispersare a ajuns în apropiere de Tassef. Îşi lăsă mâna pe umărul lui şi focaliză imaginea pe cercul acela. Se deschise înaintea lor ca un tunel îmbietor.

– Ştim de unde provine raza. Nu ştim însă, cu siguranță, dacă traficul desfăşurat între aceste noduri specifice decurge în ambele direcții, dar am găsit exemple din belşug de locuri unde se întâmplă asta. Dacă orientăm un semnal de aici, înapoi, pe direcția dispersării şi-l facem să fie destul de lat, atunci n-o să atingem doar nodul de emisie, vom atinge şi receptorul.

Jasim rămase tăcut.

– Cunoaştem formatul datelor, continuă ea. Ştim care este traseul informației. Putem trimite pachetele de date spre un nod din partea cealaltă a miezului, unuia unde dispersarea iese din Massa.

– Ce te face să crezi că vor accepta pachetele? întrebă Jasim.

– Nu există nimic ce să nu înțelegem din formatul lor, nimic care să nu poată fi scris şi de noi.

– Nimic din partea necriptată. Dar dacă există o autorizație, sau chiar o verificare, în partea criptată, atunci orice pachet fără aceasta va fi respins ca zgomot de fond.

– E adevărat, se învoi ea.

– Chiar vrei să faci asta? spuse el.

Mâna ei era încă pe umărul său, iar ea-i putea simți încordarea crescându-i în trup.

– Absolut.

– Ne transmitem de aici la Massa, ca date necriptate, format clasic, pe care le poate citi oricine, oricine să le poată copia, modifica sau altera?

– Acum o clipă ziceai că ne-ar respinge ca zgomot de fond.

– Asta-i cea mai mică dintre temerile noastre.

– Poate.

Jasim se zgribuli, iar trupul său aproape că intră în convulsii. Dădu drumul unui şuvoi de obscenități, apoi scoase un sunet ca şi cum s-ar fi înecat.

– Ce-i cu tine? Este vreun soi de test? Dacă spun că blufezi, atunci admiți că-i o glumă?

Leila clătină din cap.

– Şi nu, asta nu-i răzbunarea pentru ce-ai făcut în drum spre Trident. Asta-i şansa ta. Asta-i ceea ce aşteptam noi să facem, nu Ascultarea, aia nu înseamnă nimic. Miezul se află chiar înaintea noastră, dar ne putem apropia mai mult de ei, mai mult decât oricine altcineva până acum.

– Dacă o ținem tot aşa, ne-ar putea face orice.

– Nu sunt barbari. Nu ne-au declarat război. Chiar şi sporii tehnici s-au reîntors neatinşi.

– Dacă le infestăm rețeaua, asta-i mai rău decât un spor tehnic.

– Să infestăm! Niciuna dintre aceste rute nu este aglomerată. Trecerea câtorva exabiți nu înseamnă nimic.

– N-ai nicio idee cum vor reacționa.

– Nu, mărturisi ea. Nu am. Dar sunt gata să aflu.

Jasim se ridică.

– Am putea să trimitem un mesaj-test, mai întâi. Apoi să mergem pe Massa şi să vedem dacă a sosit în siguranță.

– Am putea face asta, consimți Leila. Ar fi un plan deştept.

– Deci eşti de acord?

Jasim îi dărui un zâmbet precaut, înghețat.

– Vom transmite un mesaj-test. Trimite o enciclopedie. Trimite nişte salutări într-o limbă universală.

– Bine. Prima dată vom trimite aceste lucruri. Însă nu aştept mai mult de o zi după aceea. Nu mă duc la Massa pe calea cea lungă. Am să o iau pe scurtătură. Trec prin miez.

VIII

Amalgamul fusese atât de generos cu Leila, iar interesul local în Distanți atât de intens, încât aproape uitase că, de fapt, nu era îndreptățită la un flux nelimitat şi necondiționat de resurse, care să fie folosit în orice fel presupus de obsesia ei.

Când ceru Tassef-ului mijloacele necesare construirii unui emițător de raze gamma de energie înaltă, pentru a-l ținti spre miez, o interogă timp de o oră şi apoi răspunse că întreaga chestiune necesita o consultare îndelungată şi extinsă. Îşi dădea seama că nu avea rost să protesteze că, în comparație cu găzduirea unui miliard de invitați, timp de două secole, costurile unui asemenea demers ar fi fost neînsemnate. Problema agasantă era nu consumul de energie, sau vreo altă consecință la fel de microscopică pentru confortul şi facilitățile localnicilor din Tassef. Problema era dacă nu cumva acțiunile propuse de ea ar fi putut fi considerate drept nedorite şi agresive de către Distanți şi dacă nu cumva acest afront ar fi putut provoca vreo formă de represalii.

Nenumărate sonde şi spori fuseseră returnați din miez, cu blândețe şi răbdare, neatinşi, însă reveniseră târându-se la mai puțin de viteza luminii. Un fascicul de raze gamma nu putea fi interceptat şi returnat înainte de a-şi fi atins ținta programată. Cu toate că Leilei i se părea grosier ca rețeaua să prefere să respingă datele, nu era ceva deplasat să presupui că sensibilitățile Distanților s-ar putea să difere, în acest punct, de ale sale.

Jasim părăsise Shalouful, plecând spre un oraş aflat pe partea cealaltă a planetei. Sentimentele Leilei în această privință erau amestecate; întotdeauna era dureros atunci când se separau, însă reamintindu-i-se că nu erau irevocabil sudați împreună îi aducea şi un simțământ de netăgăduit de pace şi

libertate. Îl iubea dincolo de orice limite, dar asta nu însemna ultimul cuvânt în toate chestiunile. Nu era sigură dacă nu cumva nu va renunța, până la urmă, şi nu va muri în pace, alături de el, când vor veni veştile din Massa; existau momente când totul i se părea de-a dreptul pervers, masochist şi o fudulie să fugă de acel final calm şi demn, doar pentru a încerca să încheie modesta lor revoluție cu o sminteală nouă şi spectaculos de periculoasă. Nu era nici pe de-a-ntregul convinsă că Jasim nu se va răzgândi şi el şi s-o ia de mână în timp ce se aruncau împreună de pe stâncă.

După ce au trecut atâtea luni, fără a fi luată nicio decizie vizavi de cererea ei, niciun fel de veşti de pe Massa şi nicio uvertură din partea soțului ei, Leila deveni oratoare, călătorind din oraş în oraş, şi-şi prezentă planul de a tăia o cale prin inima protuberantei galactice. Cuvintele şi imaginea sa fură convertite într-un forum virtual, dar prezența ei fizică era o cale prin care atrăgea atenția asupra cauzei sale, iar pelerinii la Petrecerea Ascultării, la fel şi tassefienii, se îmbulzeau în locurile de întâlnire când venea ea. Stăpânea stilul şi limba locală, dar le lăsă sub influența unor manierisme străine potrivite. Faptul că se ivise un zvon, potrivit căruia ea era unul dintre Primii Ascultători, nu-i afectară cifrele participării publicului.

Când ajunse în oraşul exilului autoimpus al lui Jasim, îl căută în van prin public. În timp ce se plimba prin noapte, o cuprinse un sentiment de panică. Nu simțea teamă pentru ea însăşi, dar gândul că poate el murea aici, singur, i se păru de nesuportat.

Rămase pe stradă, plângând. Cum de se ajunsese la asta? Fuseseră pregătiți pentru un eşec glorios, pregătiți să fie zdrobiți sub tăcerea implacabilă a Distanților, iar în loc de asta, fructele străduaniei lor se risipiseră în întregul disc galactic, revigorând mii de culturi. Cum de putea fi atât de amar gustul succesului?

Leila îşi imagină cum îl strigă pe Jasim, îl găseşte, îl ține din nou în brațe, reparând rănile lor.

Totuşi, înlăuntrul ei rămăsese o aşchie de oţel. Privi în sus, spre cerul învăpăiat. Distanţii erau acolo, aşteptând, provocând-o să se arate înaintea lor. Să ajungă până aici, apoi să se retragă de pe margine pentru consolarea unei îmbrăţişări familiare ar descalifica-o. Nu se va retrage.

Sosiră veştile de pe Massa: cu patruzeci de mii de ani înainte, dispersia dinspre cealaltă parte a miezului fusese surprinsă la timp. Fascicule vaste de date se potriveau cu observaţiile pe care Tassef le ţinuse în aşteptarea acestui moment, timp de cincisprezece mii de ani.

Mai mult chiar: în câteva minute se succedară rapoarte despre alte corelări, trimise de alte observatoare. În timp ce mesajul de pe Massa era retransmis pe cuprinsul întregului disc interior, fusese găsită o întreagă cascadă de mesaje în concordanţă cu alte bănci de date.

Văzând unde fuseseră aruncate pachetele de date din flux, adresele lor abstracte deveniră locuri concrete, localizări fizice din interiorul miezului. În timp ce Leila stătea în piaţa centrală din Shalouf, în amurg, absorbind rapoartele, reţeaua Distanţilor devenea tot mai substanţială, tot mai puţin eterică, cu fiecare minut ce trecea.

Străzile din preajma ei erupeau în semne de bucurie: strigăte poliglote, ciripituri şi ţârâieli, miresme de sărbătoare şi schimbări vii de pigmentaţie. Izbucniri de luminescenţă se răspândiră prin toată piaţa. Chiar şi heptapozii, neobosiţi şi sobri, îşi abandonaseră cărucioarele cu hrană să se aşeze pe spate, rotindu-se de încântare. Leila se învârti primprejur, sorbind informaţia, poruncindu-i translatorului ei să-i imprime adânc în minte sensul fiecărui gest disparat şi sunet, unificând caleidoscopul într-o singură încărcătură emoţională.

Pe măsură ce stelele din miez îşi făceau apariţia, Tasseful oferi tuturor o imagine suprapusă, cu noile rute cartografiate strălucind ca nişte autostrăzi aurii. De peste tot în jurul ei, Leila recepţiona semnalele celor care se alăturau priveliştii:

reprezentanți ai tuturor civilizațiilor, tuturor speciilor, orice replicator, puteau acum vedea drumurile secrete ale Distanților pictate pe cer.

Leila străbătu străzile din Shalouf, simțind acut absența lui Jasim, dar fiind mult prea familiarizată cu durerea pentru a putea fi copleşită de ea. Dacă bucuria acestui moment era înăbuşită, toate celebrările vor fi năpăstuite acum în acelaşi fel. Nu se putea aştepta la nimic altceva. Se va obişnui.

Tasseful i se adresă:

– Cetățenii au ajuns la o decizie. Vor da curs cererii tale.

– Sunt recunoscătoare.

– Există o condiție. Transmițătorul trebuie să fie construit la cel puțin douăzeci de ani-lumină distanță, fie în spațiul interstelar, fie în regiunea circumstelară a unui sistem nelocuit.

– Înțeleg.

În acest fel, în eventualitatea în care Distanții aveau să se simtă amenințați până la punctul în care acest lucru să provoace o replică distrugătoare, Tassef ar fi supraviețuit unui act de violență, cel puțin la scară stelară, dirijat împotriva transmițătorului însuşi.

– Te sfătuim să pregăteşti planurile finale pentru echipament şi să le trimiți atunci când eşti sigură că-şi vor îndeplini menirea.

– Desigur.

Leila se întoarse în camera sa şi revizui planurile pe care le proiectase deja. Anticipase că tassefienii vor vrea o marjă considerabilă de siguranță, aşa că se apucase şi calculase economisirile de energie pentru scenarii detaliate, implicând sporii tehnici şi patruzeci şi şapte de nori de comete, care intrau în jurisdicția Tassef. Nu fură necesare decât câteva secunde pentru identificarea celui mai bun care să îndeplinească toate condițiile, şi-l depuse fără nicio ezitare.

Pe străzi, Petrecerea Ascultării continuă. Pentru miliarde de pelerini, asta era suficient: vor pleca acasă, se vor reîntoarce la nepoții lor şi vor muri fericiți ştiind că văzuseră, în sfârşit,

ceva nou în lume. Leila îi invidia; fusese o vreme când şi ei i-ar fi fost suficient.

Părăsi încăperea şi se alătură petrecerii, flecărind, râzând, dansând cu străinii, lăsându-se purtată de val. Apoi răsări soarele, se duse acasă, păşind uşor peste trupurile adormite care umpleau strada.

Sporii tehnologici erau din ultima generație: proiectile puternice, lansate aproape la viteza luminii, care-şi pierdeau impulsul plonjând în inima unei stele şi apoi se reconstruiau la densitatea atomică în timp ce se descompuneau în atmosfera stelară. De fapt, femto-maşinăriile muribunde construiau nano-maşinării, după aceleaşi planuri precum cele purtate de ele însele la nivel de densități nucleare, şi continuau să se reproducă până la norul de comete şi să înceapă munca adevărată, de extracție a materiilor prime şi de construire a transmițătorului de raze gamma.

Leila contemplă posibilitatea de a le urma, trimițându-se ca semnal emis cu ajutorul unui transmițător încă neconstruit. Nu va fi o tărăşenie atât de mare precum cea a lui Jasim, cu Tridentul; gloanțele puternice fuseseră folosite deja cu succes în acest fel, în cazul a sute de stele similare.

Până la urmă, decise să aştepte pe Tassef un semn că transmițătorul fusese construit fără probleme şi că se testase, se aliniase şi se calibrase singur. Dacă avea de gând să mărşăluiască orbeşte în miez, ar fi fost absurd să se împiedice şi să cadă prematur, înainte ca măcar să fi ajuns în prag.

Când sosi ziua, în centrul Shaloufului se adunară cam zece mii de oameni pentru a-i ura călătorului o deplasare în siguranță. Leila ar fi preferat să dispară fără nicio zarvă, dar după ce făcuse atâtea pentru a-şi susține cauza, renunțase la intimitatea sa, iar tassefienii păreau să considere că le datora această explozie de culoare şi ceremonie.

La patruzeci şi şase de ani după Petrecerea Ascultării, majoritatea pelerinilor reveniseră acasă, însă dintre cei câteva

sute care mai zăboviseră prin Shalouf, aproape toți veniră să asiste la curioasa adnotare la evenimentul principal. Leila nu era sigură că toată lumea de aici credea că rețeaua Distanților nu va face şi altceva decât s-o trimită înapoi, direct în disc, însă simpatia exprimată de aceşti privitori părea autentică. Cineva se deranjase chiar să scoată la iveală o propoziție, scrisă în cea mai veche limbă supraviețuitoare a strămoşilor speciei ei: *safar bekheyr*, fie-ți călătoria binecuvântată. O scriseseră pe tot cerul, în grafia antică pe care ea o văzuse ultima dată cu optzeci de mii de ani înainte, iar acum o împrăştiaseră în mulțime fonetic, pentru ca toți cei întâlniți în cale să-i facă urări de bine, pline de speranțe.

Tassef, delegatul neînsuflețit al tuturor cetățenilor planetei, se adresă mulțimii înşirând tot felul de baliverne ceremoniale, cam sumbre. Mintea Leilei rătăcea aiurea, oprindu-se la observația că, probabil, era părtaşă la o execuție publică. Nu conta. Îşi luase rămas-bun de la prieteni şi familie cu mult timp în urmă. Când va trece prin poarta de ceremonii, care fusese mânjită cu un amestec precum catranul, considerat de tassefieni drept culmea frumuseții, îşi va închide ochii, amintindu-şi de ultima ei noapte pe Najib, lăsând mileniile de după să se prăbuşească într-un vis. Până la urmă, toată lumea alegea moartea şi nimeni nu putea avea un sfârşit perfect. Mai bine să te bazezi pe propriile judecăți imperfecte, mai bine să-ți transformi viața în ceva anost decât să trăieşti pe vremurile când natura te ştergea, pur şi simplu, la nimereală.

Când Tassef tăcu, din mulțime se ridică o voce familiară.

– Încă mai eşti hotărâtă să faci această prostie?

Leila privi în jos, spre soțul ei.

– Da, sunt.

– Nu te-ai mai putea răzgândi?

– Nu.

– Atunci vin cu tine.

Jasim îşi făcu loc prin mulțimea uluită, urcându-se pe scenă. Leila i se adresă între patru ochi:

– Ne faci de râs pe amândoi.

El îi răspunse în acelaşi fel:

– Nu fi meschină. Ştiu că te-am rănit, însă vina aparține amândurora.

– De ce te porți aşa? Ți-ai făcut foarte clar cunoscute preferințele.

– Crezi că mă pot uita la tine cum te avânți în primejdie şi să nu-ți fiu alături?

– Erai gata să mori dacă Tridentul ar fi eşuat. Erai gata să mă laşi în urmă, atunci.

– Am spus şi eu o dată ce gândesc, iar atunci nu mi-ai dat de ales. Ai insistat.

O luă de mână.

– Ştii că m-am ferit de tine, în toată această vreme, pentru că am sperat că te va face să te răzgândeşti. Am dat greş. Aşa că, iată-mă.

Leilei i se înmuie sufletul.

– Vorbeşti serios? Vii cu mine?

– Orice-ți fac ție, să ne facă asta amândurora, zise el.

Leila nu avea niciun argument împotrivă, nicio urmă de furie, niciun fel de falsă amabilitate. Îl dorise dintotdeauna alături de ea, la sfârşitul vieții, şi nu-l va respinge acum.

I se adresă lui Tassef:

– Încă un pasager. E voie?

Bugetul energetic permitea o mie de ani de transmisiuni de testare lansate în urma ei; Jasim nu va fi decât un punct minuscul de date suplimentare.

– E voie.

Tassef se apucă să explice mulțimii adunate ce schimbare intervenise, la fel şi tuturor gură-cască risipiți pe întreaga planetă.

– Vom împleti datele amândurora într-un singur pachet. Nu vreau să ajung pe Massa şi să descopăr apoi că pe tine te-au trimis din greşeală pe Jahnom, zise Jasim.

– Prea bine.

Leila făcu schimbările necesare. Niciunul dintre Ascultători nu ştia, până acum, că veneau şi niciun mesaj trimis în direcția lor nu-i putea avertiza din timp, însă informațiile trimise în miez aveau să fie precedate de instrucțiuni pe care oricine din Amalgam le-ar considera clare şi fără niciun fel de ambiguități, cerându-se ca descrierile lor să fie materializate numai dacă erau recepționate pe Massa. Dacă erau găsiți într-o altă dispersie de date pe trasee, nu voiau să fie întrupați de mai multe ori. Iar dacă nu ajungeau la Massa, asta era.

Cel de-al doilea discurs al Tassefului se termină. Leila privi mulțimea pentru ultima oară şi lăsă ca iritarea provocată de ceremonia bombastică să se disipeze în amuzament. Dacă s-ar fi numărat printre cei teferi la minte, ar fi putut, cu uşurință, să se arate şi ea pe aici, să privească un cuplu de smintiți antici încercând să păşească pe un drum imaginar de pe cer şi să le ureze *safar bekheyr*.

Îl apucă strâns de mână pe Jasim şi se îndreptară spre poartă.

IX

Degetele Leilei se împreunară, cu palmele goale. Se simțea ca şi cum era în cădere, dar sub privirile ei nu părea să se mişte nimic. Tot ce putea vedea era un fundal aflat la depărtare, ale cărui magnitudine şi apropiere erau imposibil de evaluat: mii de stele albastre, intense, pe fundalul întunecimii spațiului.

Se uită în jur, după Jasim, însă era absolut singură. Nu putea vedea niciun vehicul sau vreo altă maşinărie care ar fi putut s-o debarce în acest vid. Sub ea nu era nici măcar o planetă, sau o stea izolată, cea mai strălucitoare, spre care să se îndrepte. Deşi era absurd, totuşi respira. Toate celelalte aparențe îi indicau faptul că plutea în vid, probabil prin spațiul interstelar. Plămânii i se umpleau şi se goleau. Aerul, precum şi pielea ei, nu era nici fierbinte, nici rece.

Cineva sau ceva o întrupase, sau poate că o rula ca pe un program. Nu se afla pe Massa, era sigură de asta; nu vizitase niciodată planeta aceea, însă niciunde în Amalgam un oaspete n-ar fi fost tratat aşa. Nici măcar unul sosit neanunțat, prin dispersia de informații ieşite din miezul galactic.

Leila spuse:

– Mă ascultați? Mă înțelegeți?

Îşi auzea propriul ei glas, sec, lipsit de orice rezonanță. Acustica era perfect de înțeles într-un loc vast, fără curenți de aer, dacă nu cumva chiar fără aer.

Oriunde în Amalgam, *ştiai* dacă eşti întrupat sau nu; era în natura tuturor corpurilor, fie ele virtuale sau reale, ca întreaga cunoaştere declarativă, în detaliu, să se afle acolo, la îndemână. Aici, când Leila încercă să convoace aceeaşi informație, mintea ei rămase goală. Era ca o absență ciudată, simțită pe Trident, când fusese separată de depozitarele civilizației, însă aici amputarea pătrunsese din plin înlăuntrul ei.

Trase adânc aer în piept, dar nu se simțea nici urmă de iz, nici măcar o undă a propriului ei miros corporal, la care s-ar fi aşteptat, dacă întrupa fenotipul său ancestral, sau oricare forme de corporale surogat, adoptate de ea atunci când mediul o cerea. Se ciupi de pielea de pe antebraț; se simțea mai aproape de pielea ei originală decât oricare dintre substitutele pe care le purtase vreodată. Se poate să-i fi compus acest trup din ceva remarcabil de aproape de original şi inert, din punct de vedere chimic, punând-o apoi într-un container imens, cu aer, dar începea să simtă duhoarea puternică de sintetic. Aer şi piele deopotrivă, făcute din biți şi nu atomi, bănuia ea.

Aşadar, unde era Jasim? Îi rulau şi programul lui, într-un decor separat? Îi strigă numele, încercând ca sunetul explorator să nu fie prea plângăreț. Înțelegea prea bine acum de ce încercase, atât de insistent, s-o țină departe de acest loc şi de ce nu reuşise el să rămână pe loc: gândul că Distanții ar putea face ceva de nedescris conştiinței lui neajutorate, într-un loc unde ea nu putea spera să ajungă sau să vadă, era ca o lamă încinsă la roşu, lipită de piept. Tot ce putea face era să încerce să-şi decupleze panica şi să reprime posibilitatea aceasta. Bine, era singur aici, dar la fel sunt şi eu şi nu-i chiar rău. Prin analogie, dacă nu abuzaseră de ea, de ce să-l fi rănit pe Jasim?

Se strădui să rămână calmă. Distanții catadicsiseră să-i acorde conştiință, însă nu se putea aştepta la nivelul de facilități cu care era obişnuită. Pentru început, era perfect normal ca gazdele ei să nu poată sau să nu dorească să o conecteze la o sursă de informații echivalentă cu bibliotecile din Amalgam, şi poate că absența unei cunoaşteri somatice nu era cu mult diferită. Decât s-o inducă intenționat în eroare cu privire la trupul său, poate că examinaseră canalele de date relevante şi deciseseră că orice-ar fi băgat în ele ar fi condus la erori. Înțelegerea descrierii transmise de ea, suficient de bine încât să o ducă la nivel conştient, era ceva,

însă asta nu garanta că ştiau cum să traducă detaliile tehnice ale instanţierii sale în propriul ei limbaj.

Iar dacă scuza ignoranţei-plus-cinste era prea groasă pentru a putea fi înghiţită, nu era greu să te gândeşti la Distanţi ca la nişte secretoşi patologici, fără a fi însă malefici. Dacă voiau să păstreze tăcerea cu privire la felul în care o aduseseră la viaţă, ceea ce ar fi dezvăluit ceva despre ei, şi asta era de înţeles. Nu era nevoie s-o facă de dragul de a o chinui.

Leila cercetă cerul din jur şi simţi o tresărire de recunoaştere. Memorase poziţiile stelelor cel mai apropiate de nodul-ţintă, locul spre care ar fi trebuit dirijată prima ei transmisiune, iar acum, pe fundal, se contura un model al elementelor care se potriveau în constelaţii distincte. I se arăta cerul privit din acel nod. Asta nu dovedea nimic despre localizarea ei actuală, însă cea mai simplă explicaţie era că Distanţii o instanţiaseră aici, în loc s-o trimită în reţea. Stelele se aflau în poziţiile prevăzute de ea pentru momentul sosirii, aşa că dacă aceasta era realitatea, întârzierea cu care se decisese să se trateze cu intrusul fusese minimă. Nu avuseseră loc deliberări care să dureze o mie de ani, informaţia nu fusese transmisă vreunui factor de decizie îndepărtat. Ori Distanţii înşişi erau prezenţi aici, ori maşinăriile nodului erau atât de sofisticate încât era posibil ca ei să fi fost aici. N-ar fi putut fi trezită dintr-o întâmplare; trebuia să fie un act deliberat. O făcea să se întrebe dacă Distanţii se aşteptaseră la aşa ceva în acest mileniu.

– Şi-acum, ce urmează? întrebă ea.

Gazdele ei rămaseră tăcute.

– Mă azvârliţi înapoi pe Tassef?

Sondele, cu traiectoriile lor inversate, nu aveau nicio înregistrare a experienţei; poate că Distanţii nu incorporau aceste noi amintiri în descrierea ei, înainte de a o returna. Îşi întinse mâinile, rugătoare.

– Dacă aveţi de gând să ştergeţi această amintire, atunci de nu-mi vorbiţi mai întâi? Sunt complet în mâinile voastre, mă

puteți trimite în mormânt cu secretele voastre. De ce m-ați mai trezit, dacă nu vreți să discutați?

În tăcerea care se lăsă, Leila îşi imagină un răspuns: ca s-o studieze. Faptul că anumite chestiuni legate de comportamentul ei n-ar fi putut fi niciodată descifrate prin examinarea descrierii ei statice era o certitudine matematică; singura cale credibilă de a prevedea ce-ar face ea în orice scenariu dat era s-o trezească şi s-o pună să se confrunte cu situația. Desigur, s-ar putea să fi ales ca mai înainte s-o trezească de ori de câte ori ar fi dorit ei, fără a-i permite să aibă amintiri despre instanțierile de dinainte. Avu parte de un moment de amețeală existențială brută: aceasta ar putea fi a mia, a miliarda secvență dintr-o serie extrem de vastă de experimente, făcute în timp ce temnicerii ei permutau zeci de variabile pentru a-i cataloga răspunsurile.

Amețeala trecu. Orice era posibil, însă prefera să dezbată ipoteze mai plăcute.

– Am venit aici să discutăm, spuse ea. Înțeleg că nu vreți ca noi să trimitem maşinării, dar trebuie să existe şi ceva despre care să putem vorbi, ceva ce am putea învăța unii de la alții. În disc, de fiecare dată când se întâlnesc două civilizații capabile de călătorii în spațiu, află că au ceva în comun. Unele interese sau avantaje mutuale.

La auzul propriului său discurs onest, disipându-se în atmosfera virtuală înconjurătoare, Leila începu să râdă. Argumentele pe care i le prezentase, timp de secole, lui Jasim, prietenilor ei de pe Najib, Şerpilor de pe Nazdeek păreau acum ridicole, stânjenitoare. Cum ar putea ea să se confrunte cu Distanții şi să pretindă că ar avea ceva să le ofere, ceva ce nu examinaseră şi respinseseră, deja, cu sute de mii de ani înainte? Amalgamul nu încercase niciodată să-şi ascundă natura. Distanții îi priviseră, îi studiaseră de departe şi, în mod conştient, aleseseră izolarea. Să apară aici şi să înceapă să înşire avantajele contactului cu ei, de parcă aşa ceva n-ar fi trecut niciodată prin mintea gazdelor sale, era, pur şi simplu, insultător.

Leila tăcu. Chiar dacă-şi pierduse încrederea în rolul ei de emisar cultural, cel puțin dovedise, spre propria ei satisfacție, că aici exista ceva mult mai inteligent decât gardul-catapultă întâlnit de sonde. Distanții n-o îmbrățişaseră, însă întreaga operațiune nu fusese în van. Să te trezeşti în miez, chiar şi în tăcere, era chiar mai mult decât avusese vreodată dreptul să viseze.

– Vă rog, acum aduceți-l pe soțul meu, şi apoi vă vom lăsa în pace, spuse ea.

Rugămintea ei fierbinte primi acelaşi răspuns ca şi până atunci. Leila rezistă tentației de a se lansa, din nou, în speculații despre variabilele experimentului. Nu credea că o civilizație cu o vechime de un milion de ani era interesată în testarea rezistenței ei la izolare, lipsind-o de companionul său şi urmărind-o să vadă cât timp trece până când va încerca să se sinucidă. Distanții nu acceptau ordine din partea ei; foarte bine. Dacă nu era nici subiectul unui experiment menit s-o facă să-şi piardă mințile, nici vreun oaspete de preț, căruia să i se îndeplinească orice dorință, atunci trebuia să existe un alt fel de relație între ei, pe care încă nu o înțelegea. Dintr-un anumit motiv, era necesar să fie conştientă.

Se întinse spre cer, căutând un indiciu în nodul propriu-zis, sau orice altă caracteristică nebăgată în seamă, dar la fel de bine era posibil ca ea să existe acum într-o hartă stelară, chiar dacă era una curățată de toate adnotările obişnuite. Calea Lactee, planul stelar care împărțea cerul, era ascunsă aici de norii groşi de gaze şi praf, dar Leila avea reperele ei; ştia ce direcție ducea mai adânc în miezul galactic, şi care înapoi spre disc.

Contempla soarele îndepărtat al Tassefului cu simțăminte amestecate, aşa cum s-ar uita un marinar în urma sa, aruncând o ultimă privire spre uscat. În timp ce dorul după o privelişte familiară i se amplifica, în apropierea ei apăru un cilindru de lumină violetă, circumscriindu-se pe direcția privirii ei. Pentru prima dată, Leila simți că starea de imponde-

rabilitate dispăruse: o accelerație ușoară o ducea înainte, de-a lungul unei traiectorii imaginare.

– Nu! Așteptați!

Își închise ochii și se făcu ghem. Accelerația încetă și când își deschise pleoapele, tunelul de lumină pierise.

Se lăsă să plutească fără vlagă, fără să mai dea nicio atenție vreunui aspect de pe bolta cerească, așteptând să vadă ce se va întâmpla dacă-și va menține mintea eliberată de orice dorință de a se deplasa.

După o oră scursă în acest fel, fenomenul tot nu se mai repetă. Leila își întoarse privirea în direcția opusă, spre miez. Își debarasa mintea de orice urmă de timiditate și nostalgie, imaginându-și fiorii dați de afundarea și mai adâncă în acest teritoriu violent, spectaculos și străin. La început, mediul nu-i răspunse în niciun fel, dar mai apoi își concentra foarte intens atenția în direcția celui de-al doilea nod, cel spre care sperase că-i va fi direcționată transmisia ei, de la primul nod, în drumul său spre miezul galactic.

Aceeași lumină violetă, aceeași mișcare. De data asta, Leila mai așteptă câteva clipe înainte să întrerupă vraja.

Dacă nu era vorba de un joc sadic, fără niciun rost, Distanții îi ofereau o alegere clară. Se putea întoarce pe Tassef, în Amalgam. Putea anunța că încercase cu degetul și aceste ape misterioase și supraviețuise ca să povestească tot. Sau putea să plonjeze în miez, pe cât de adânc își putuse imagina vreodată, și să vadă unde o ducea rețeaua.

– Nici-o promisiune? întrebă ea. Nici-o garanție că am să ies afară pe partea cealaltă? Niciun fel de intimități de contact, pentru a mă ademeni mai departe?

Gândea cu glas tare, neașteptându-se la vreun răspuns. Începea să fie convinsă că gazdele sale îi priveau pe străini prin prisma unui simț solid, însă foarte bine conturat, al obligației. Au trimis înapoi, proprietarilor lor, sondele automate, lăsându-le intacte cu mare scrupulozitate. O treziseră pe această intrusă pentru a-i oferi o alegere: voia, cu adevărat, să meargă acolo unde sugerase transmisiunea, ori

se aventurase până aici ca un copil care doar avea nevoie să-şi găsească drumul spre casă? Nu i-ar face niciun rău şi ar trimite-o în călătorie fără consimțământul ei, însă acestea erau limitele datoriei şi grijii lor. Nu-i erau îndatorați cu absolut nimic. Nu trebuia să beneficieze de urări de bun venit, de ospitalitate, de conversație.

– Ce se întâmplă cu Jasim? Îmi veți da o şansă să mă consult cu el?

Se puse pe aşteptat, imaginându-şi fața lui, dorindu-i prezența, în speranța ca ei să-i citească gândurile dacă vorbele ei îi depăşeau. Dacă ar putea decodifica o aspirație spre un punct pe cer, cu siguranță că această dorință de a avea companie n-ar fi atât de dificil de înțeles? Încercă diferite variante, bazându-se pe structura abstractă a datelor lor îmbinate din transmisiune, sperând ca asta ar putea clarifica obiectul dorinței sale, dacă aspectul lui fizic nu însemna nimic pentru ei.

Rămase singură.

Stelele care o înconjurau pronunțau singurele opțiuni aflate la dispoziția ei. Dacă voia să fie cu Jasim pentru ultima oară, înainte de a muri, trebuia să facă aceeaşi alegere ca şi el.

Simetria cerea ca el să se confrunte cu aceeaşi dilemă.

Cum ar gândi el? S-ar putea să fie tentat să se retragă, în siguranța de pe Tassef, dar se reconciliase cu ea în Shalouf cu singurul scop de a o putea urma în primejdie. El ar înțelege că voia să intre şi mai adânc, ar vrea să-şi croiască drum până la Massa, deschizând scurtătura prin miez, dovedind-o sigură pentru viitorii călători.

Ar înțelege chiar şi faptul că ea ar putea avea un acces de vinovăție în decursul acestei prezumtive linii a raționamentului şi că ar fi capabilă să contemple ideea de a face la rândul ei un sacrificiu? El înfruntase necunoscutul pentru ea, şi deja se aleseseră cu recompensa: ajunseseră mai aproape de Distanți decât oricine altcineva în istorie. De ce nu putea fi suficient atât? Din câte-şi putea da seama, era

posibil ca gazdele sale să nici n-o mai trezească înainte de Massa. La ce-ar renunța ea dacă s-ar întoarce acum?

Mai mult chiar, ce-ar putea aştepta Jasim din partea ei? Să mărşăluiască neobosită, urmându-şi obsesia până la capăt, sau să pună dragostea pentru el pe primul plan?

Posibilitățile se multiplicau într-o regresie infinită. Se cunoşteau unul pe celălalt pe cât de bine se puteau cunoaşte doi oameni, dar nu-şi purtaseră şi mintea celuilalt înlăuntrul lor.

Leila pluti prin tărâmul de stele întrebându-se dacă Jasim luase deja decizia. După ce băgase de seamă că Distanții nu erau torționarii de care se temuse el, o luase deja spre Tassef, satisfăcut că, aflată în mâinile lor, nu era expusă niciunui pericol? Sau se gândise că experiența lor într-un singur nod nu însemna nimic? Aici nu era Amalgamul, această cultură putea fi de o mie de ori mai segmentată.

Ciclul de presupuneri şi dubii nu ducea nicăieri. Dacă ar încerca să-l urmeze până la sfârşit, ar fi paralizată. Nu existau niciun fel de garanții; nu putea decât să aleagă cel mai mic rău posibil. Dacă se întorcea pe Tassef, doar ca să afle că Jasim trecuse singur prin miez, ar fi fost ceva de nesuportat: pierderea lui ar fi fost în van. Dacă s-ar fi întâmplat aşa ceva, ar putea încerca să-l urmeze, reîntorcându-se imediat spre protuberanță, dar ar fi cu secole, deja, în urma lui.

Dacă-şi continua drumul spre Massa şi Jasim ar fi cel care s-a retras, cel puțin ar şti că se afla în siguranță. Ar mai şti şi că el nu fusese îngrijorat până la disperare pentru ea, că indiferența benignă a Distanților, la primul nod, fusese suficientă pentru a-l convinge că ei nu-i vor face niciun rău.

Acesta era răspunsul pentru ea: trebuia să continue întregul drum până pe Massa. Cu speranța, dar fără promisiunea că Jasim se gândise să facă la fel.

Luase decizia, însă mai zăbovi prin spațiu. Nu pentru că ar fi avut dubii, ci pentru că nu voia să renunțe atât de uşor la ocazia pentru care luptase atât de mult. Nu ştia dacă vreunul

dintre Distanți o privea şi o asculta, citindu-i gândurile, exarninându-i dorințele. Poate că erau atât de indiferenți şi lipsiți de orice curiozitate, încât delegaseră tot în seama programelor fără viață, instruindu-şi doar maşinăriile să o asiste cât timp îi lua să se decidă unde voia să meargă. Totuşi trebuia să mai facă o ultimă încercare de a ajunge la ei, altfel n-ar putea muri împăcată.

– Poate că aveți dreptate, spuse ea. Poate că ați fost cu ochii pe noi în ultimul milion de ani şi ați băgat de seamă că nu avem nimic să vă oferim. Poate că tehnologia noastră e înapoiată, filozofia naivă, obiceiurile noastre, bizare, manierele noastre, îngrozitoare. Dacă este adevărat că suntem mult în urma voastră, ați putea totuşi să ne puneți măcar pe direcția cea bună. Să argumentați, cumva, de ce-ar trebui să schimbăm ceva.

Tăcere.

Atunci Leila glăsui:

– Bine, iertați-mi impertinența. Trebuie să vă spun, cinstit, că nu vom fi ultimii care nu vă vor da pace. Amalgamul este plin de seminții care vor încerca să găsească metode de a ajunge până la voi. Asta va continua vreme de milioane de ani, până când vom ajunge la convingerea că vă înțelegem. Dacă asta vă ofensează, nu ne judecați prea aspru. Nu putem face altceva. Aşa suntem noi.

Îşi închise ochii, încercând să se asigure că nu mai era nimic ca să regrete că rămăsese nerostit.

– Vă mulțumesc că ne-ați permis să trecem în siguranță, adăugă ea. Dacă asta-i ceea ce ne oferiți, sper ca poporul meu să vă întoarcă favoarea, într-o bună zi, dacă există vreun loc unde vreți să ajungeți.

Îşi deschise ochii şi căută cu privirea destinația ei: tot mai adânc în rețea, spre miez.

X

Munții de lângă oraşul Astraahat începeau cu o pantă leneşă, care promitea o călătorie lejeră, însă, treptat, deveni tot mai abruptă. La fel şi vegetația, pitică şi rară la poalele muntelui, devenea tot mai deasă şi mai înaltă pe măsură ce urcai.

Jasim spuse:

– Ajunge.

Se opri şi se lăsă pe bastonul de alpinist.

– Încă o oră, se rugă Leila.

El căzu pe gânduri.

– Ce zici de jumătate de oră de odihnă, apoi jumătate de oră de mers?

– O oră de odihnă, una de mers.

El scoate un hohot obosit.

– Bine. Câte una din fiecare.

Îşi croiră amândoi drum prin vegetația deasă până ajunseră la un loc unde se puteau aşeza.

Jasim îi turnă în palme apă din bidonul său, iar ea se spălă pe față. Rămaseră tăcuți o vreme, ascultând zgomotele nefamiliare ale sălbăticiei. Sub umbrarul pădurii se lăsase amurgul, iar când Leila se uită spre peticul de cer de deasupra lor, putu zări stelele din miez, ca pe nişte mărgele minuscule, translucide.

Uneori, totul părea un vis, însă trăirea nu înceta niciodată cu adevărat. Distanții o treziseră la fiecare nod, îi arătaseră priveliştea, o lăsaseră să aleagă. Văzuse mii de spectacole, dintr-o parte a miezului în cealaltă: nove canibale, grupuri uluitoare de stele nou-născute, pitice albe, gemene, în curs de coliziune. Văzuse şi gaura neagră din centrul galaxiei, discul ei de acreție strălucind cu raze X, sfâşiind lent stelele în bucăți.

Era posibil să fi fost o minciună foarte sofisticată, o simulare plauzibilă, însă fiecare detaliu accesibil de pe observatoarele de pe disc confirma cele văzute. Dacă fusese schimbat ceva, sau i s-ar fi ascuns ceva, trebuie că erau mărunțișuri. Poate, artefactele Distanților înșiși fuseseră scoase din peisaj, cu toate că Leila credea că acestea erau la fel ca şi urmele lăsate de ei în teritoriu, atât de subtile încât oricum nu era nimic de ascuns.

– Unde eşti? întrebă aspru Jasim.

Ea-şi coborî privirea şi-i răspunse cu blândețe:

– Sunt aici, cu tine. Îmi aminteam doar.

Când se treziseră pe Massa, înconjurați de Ascultători ovaționând în delir, au fost întrebați:

– Ce s-a întâmplat acolo? Ce-ați văzut?

Leila nu ştia de ce-şi ținuse gura, întorcându-se spre soțul ei, în loc să dea imediat drumul poveştii, cu toate detaliile. Poate că n-a ştiut, pur şi simplu, de unde să înceapă.

Indiferent de motiv, Jasim a fost cel care a răspuns primul.

– Nimic. Am trecut prin poarta de pe Tassef şi acum suntem aici. De cealaltă parte a miezului.

Timp de aproape o lună, ea refuză, pur şi simplu, să-l creadă. Nimic? Nu ai văzut nimic? Trebuie să fie o minciună, o glumă. Vreun soi de răzbunare.

Nu asta era natura lui, şi o ştia prea bine. Totuşi, se agățase şi ea de această explicație cât putuse de mult, până când devenise imposibil să mai creadă acest lucru, şi atunci îi ceruse iertare.

Şase luni mai târziu, un alt călător se disipase din miez. Unul dintre pelerinii radicali de la Petrecerea Ascultării le călcase pe urme şi o luase pe scurtătură. La fel ca Jasim, acest heptapod nu văzuse nimic, nu avusese nicio experiență.

Leila se străduise să-şi lămurească de ce fusese, probabil, tratată altfel. Era sfârşitul teoriei sale conform căreia Distanții se simțeau obligați moral să se asigure că fiecare pasager din rețeaua lor ştia ce face, doar dacă decideau că acțiunile lor erau suficiente ca să demonstreze intruşilor din

disc, luați în considerare la modul generic, că făceau o alegere responsabilă. Se putea ca doar un eşantion funcțional, o versiune conştientă a vecinilor lor, să le fie de ajuns ca să ajungă la concluzia că înțelegeau tot ceea ce voiau să ştie? Era posibil ca acest capriciu, de fapt, să fie o parte din strategia menită de a atrage şi mai mulți vizitatori cu posibilitatea apetisantă ca oricare dintre ei, cu puțin noroc, să aibă parte de ceva mult dincolo de toți predecesorii lor? Sau fusese parte dintr-un plan de a-i descuraja pe intruşi prin învăluirea cu incertitudine a experienței? Cel mai simplu act de descurajare ar fi respingerea tuturor transmisiunilor nedorite, iar promisiunea cea mai eficientă ar fi oferirea câtorva cuvinte clare de bun venit, dar dacă ar fi urmat astfel de reguli rezonabile Distanții n-ar mai fi fost ei.

– Ştii ce cred eu? vorbi Jasim. Ai vrut atât de mult să te trezeşti, încât nu te-au putut refuza. Şi-au dat seama că mie nu-mi păsa atât. Pur şi simplu.

– Şi ce-a fost cu heptapodul? S-a dus singur. Nu eşantiona ceva pe drum, pentru a supraveghea pe altcineva.

El dădu din umeri.

– Poate că a acționat într-un impuls de moment. Mie mi s-au părut cu toții nefiresc de dornici, indiferent de ce făceau. Poate că Distanții sunt capabili să le perceapă dispozițiile mult mai bine.

– Nu cred un cuvânt, zise Leila.

Jasim îşi întinse mâinile într-un gest de resemnare.

– Sunt sigur că m-ai putea convinge în cinci minute, dacă te-aş lăsa. Dar dacă am fi coborît dealul şi-am fi aşteptat următorul călător venit din miez, şi apoi pe următorul, până când motivul pentru care unii au beneficiat de marele tur, iar alții nu ar deveni clar, cu toate astea ar mai fi încă o întrebare, apoi încă una. Dacă aş vrea să trăiesc încă zece mii de ani, m-aş ocupa de altceva. Iar în această ultimă oră…

Vocea i se stinse.

– Ştiu. Ai dreptate, spuse Leila.

Se aşează, ascultând ciripitul şi bâzâitul ciudat, emise de creaturi despre care nu ştia nimic. Ar fi putut absorbi fiecare fapt înregistrat despre ele, într-o clipă, însă nu-i păsa, nu avea nevoie să ştie aşa ceva.

După ei ar mai putea veni cineva, să-i descifreze pe Distanți, sau să perfecționeze acea încercare frustrantă şi turbulentă odată cu stadiul următor. Ea şi Jasim au fost inițiatorii, iar asta era destul. Ceea ce realizaseră era mai mult decât îşi imaginaseră vreodată, acasă, pe Najib. Totuşi, acum venise vremea să se oprească, atâta vreme cât mai erau ei înşişi: extinşi de experiență, însă nu desfigurați dincolo de orice posibilitate de recunoaştere.

Îşi terminară apa, bând-o până la ultimele picături. Lăsară bidoanele în urmă. Jasim o luă de mână şi urcară împreună, atacând versantul umăr la umăr.